יום חמישי, ז' בסיון תשמ"ז, 4 ביוני 1987 ● „ידיעות אחרונות" תל־אביב ת.ד. 9144 מיקוד 61091. (שנה תשיעית)

כולם יודעים שאוכל – זה עניין של טעם וריח. יש מי שאוהב חצילים, למשל, ויש מי שלא יכול אפילו להסתכל על פרור של חציל. יש מי שאוהב מאכלי חלב ויש מי ששונא ירקות, יש אוהבי בשר ושונאי דגים ואוהבי פרות... בקצור, לכל אחד יש עדיפויות משלו בענייני מזון, ופעמים רבות הטעם שלנו משתנה בהתאם לגיל – ולאפשרויות.

אבל מלבד הטעם והריח, יש עוד מרכיב חשוב באוכל שאנחנו מכניסים לפינו, והוא – הערך הבריאותי שלו. ותאמינו או לא, אבל גם זה דבר שמשתנה!

פעם חשבו שהכי בריא לאכול הרבה בשר עם שומן, הרבה ביצים, הרבה חלב והרבה אוכל מבשל – וכמה שיותר אכל, יותר טוב. אחר־כך אמרו שצריך להעדיף בשר רזה, להתרחק משומן, לא להרבות במוצרי חלב ובמאכלי ביצים, לאכול יותר מזון „חי" ופחות מבשל, ובכלל – לא לאכול יותר מדי...

עכשו הגיעו למסקנה שהבשר, ובעקר בשר בקר מכל הסוגים – ואפילו דל־שומן – הוא לא כל־כך בריא. מציעים גם לקצץ במאכלי חלב, שחלק מהצבור רגיש להם, ולהמעיט עוד יותר באכילת ביצים. אבל מה לעשות ובבתים רבים, ארוחה שאין בה שניצל, המבורגר או לפחות נקניקיות – אינה נחשבת לארוחה של ממש?

למרבה המזל, בעיה זו נתנת לפתרון: בקבוץ לוחמי הגטאות שבגליל המערבי, יש מפעל, „טבעול" שמו, המיצר מוצרים דמויי־בשר – עשויים מדגנים וקטניות. יש שניצל, המבורגר, נקניקיות, קציצות עם ירק ואפילו „בשר" טחון – והם גם טעימים, גם בריאים וגם לא יקרים. המפעל הזה הצליח מאד בהפצת התוצרת שלו, לא רק בישראל – אלא ברחבי העולם כלו, ונעים לדעת שבסופרמרקטים של אירופה ואמריקה הלקוחות מבקשים „המבורגר ישראלי". תחליפי־הבשר האלה טובים גם לצמחונים מטעמי מצפון – כלומר כאלה שאינם מסכימים לכך שבעלי־חיים יהרגו, כדי שאנשים יאכלו אותם. אז עכשו יכולים גם אלה להנות ממאכלי „בשר־נטול־בשר" – שהם יפים גם לבריאות וגם לחך – ללא נקיפות מצפון.

בכלל, בזמן האחרון יש יותר ויותר מוצרי מזון, העשויים ממרכיבים טבעיים ומזינים, ללא צבעי מאכל מזיקים, ללא חמרים משמרים וכל מיני תרכובות כימיות בלתי בריאות. לא מכבר גליתי שוקולד בריא וטעים מאד! – עשוי מחרובים, סכר חום, חטה מלאה ועוד כל מיני חמרים טבעיים ומזינים; וכל זאת מתוצרת הארץ, ממפעל תל־אביבי קטן, המיצא אף הוא את מוצריו בהצלחה לחו"ל. ובמקום אחר מוכרים גלידה טעימה ובריאה, תוצרת הארץ, העשויה מטופו – תחליף טבעי לחלב, שעושים ממנו גם גבינות – בכל מיני טעמים נפלאים וטובים: אגוזים, בטנים, דבדבנים, תות־שדה, וניל ועוד ועוד, על טהרת הבריאות.

טוב, גם בבריאות לא צריך להגזים: מי רוצה להתעסק בלי הרף בשאלה מה מתר לאכל, מה אסור, מה מזין ומה מזיק? הסוד הוא פשוט ביותר: לא להפריז! לא להגזים באכילה, לא של מזון מלאכותי וקלוקל – ולא של מאכלי־בריאות טבעיים ומזינים. לא טוב להפריז בשום דבר, וזה נכון לכל שטח ושטח בחיים. העקר, לדעת לשמר על אזון: קצת מזה וקצת מזה; שלא נרגיש שאנחנו מענישים את עצמנו מרב אסורים והגבלות – ומצד שני שלא נזיק לעצמנו מרב חרות ושכרון החפש.

אז מה אתם אוכלים היום לארוחת הערב...?

שלכם,

בינה אלפק

בועת סבון

מאת עדולה

בועת סבון, בועה של אור,
חפרים באויר
ליאור.

יפה, שלמה, בועת סבון –
הגיעה עד הסאלון,

שם נעלמה אחת ושתים!

אולי צרבה את העינים
של סנוניות חוט החשמל?

אולי הדביקו לה כנפים
והבועה עלתה אל על?

הל !

נבחרת אירופה הצדיעה אמש ללו סילבר (בעמודים 2־3)

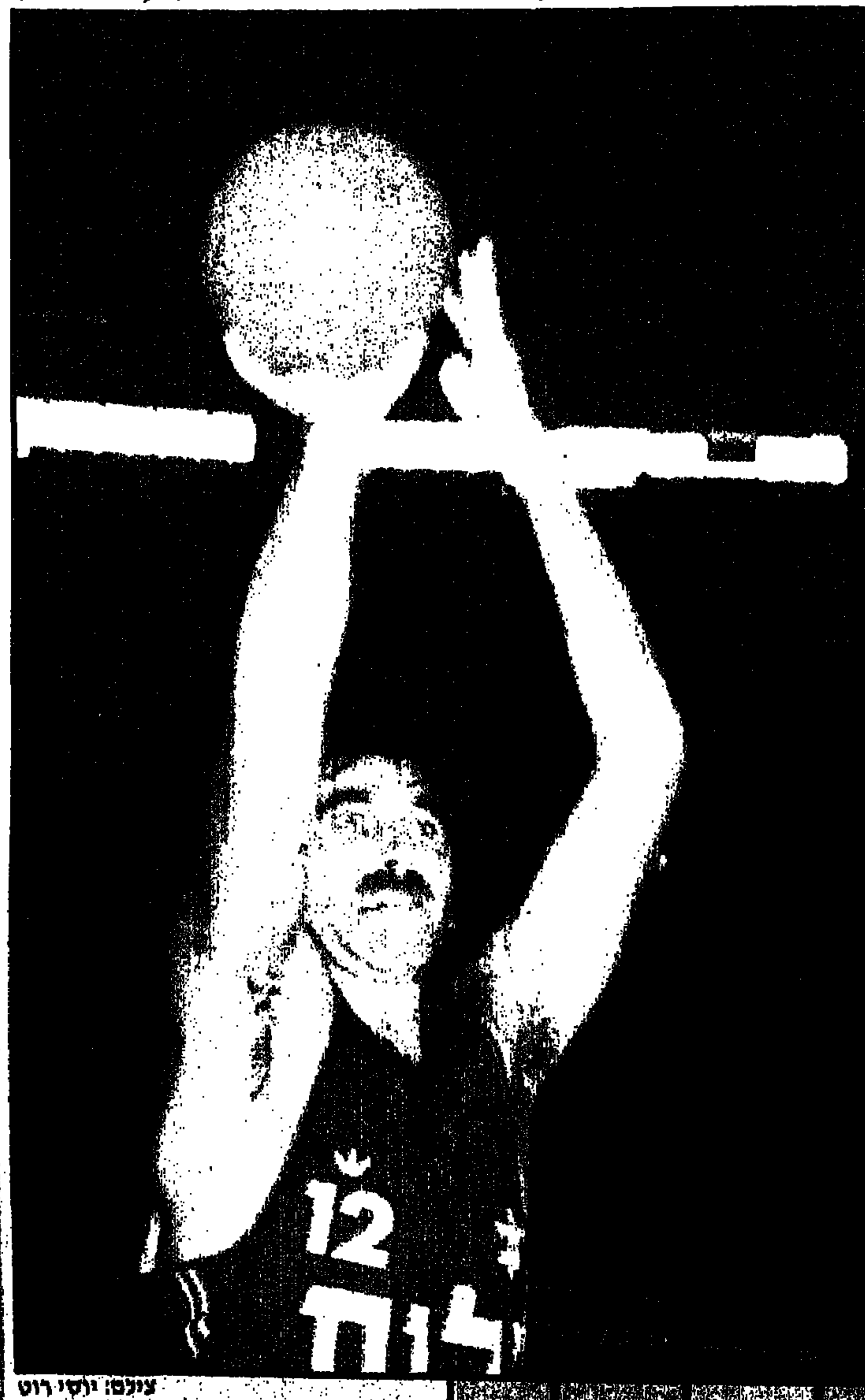

צילם: יוסי רוט

צילם: יחיאל דותן

מוטל'ה. ראיון ראשון כמאמן בית"ר י־ם: „חם" על העיתונות

(בעמודים 6־7)

מיקי ודורון יוצאים עם ה„אירופים" ליוון ובולגריה

(בעמודים 2־3)

לדורון ג'מצ'י אין באחרונה זמן לראות את בתו. הפתרון שמצא: הוא מביאה לאימונים והקטנה מחממת את אבא. (צילם: יוסי רוט)

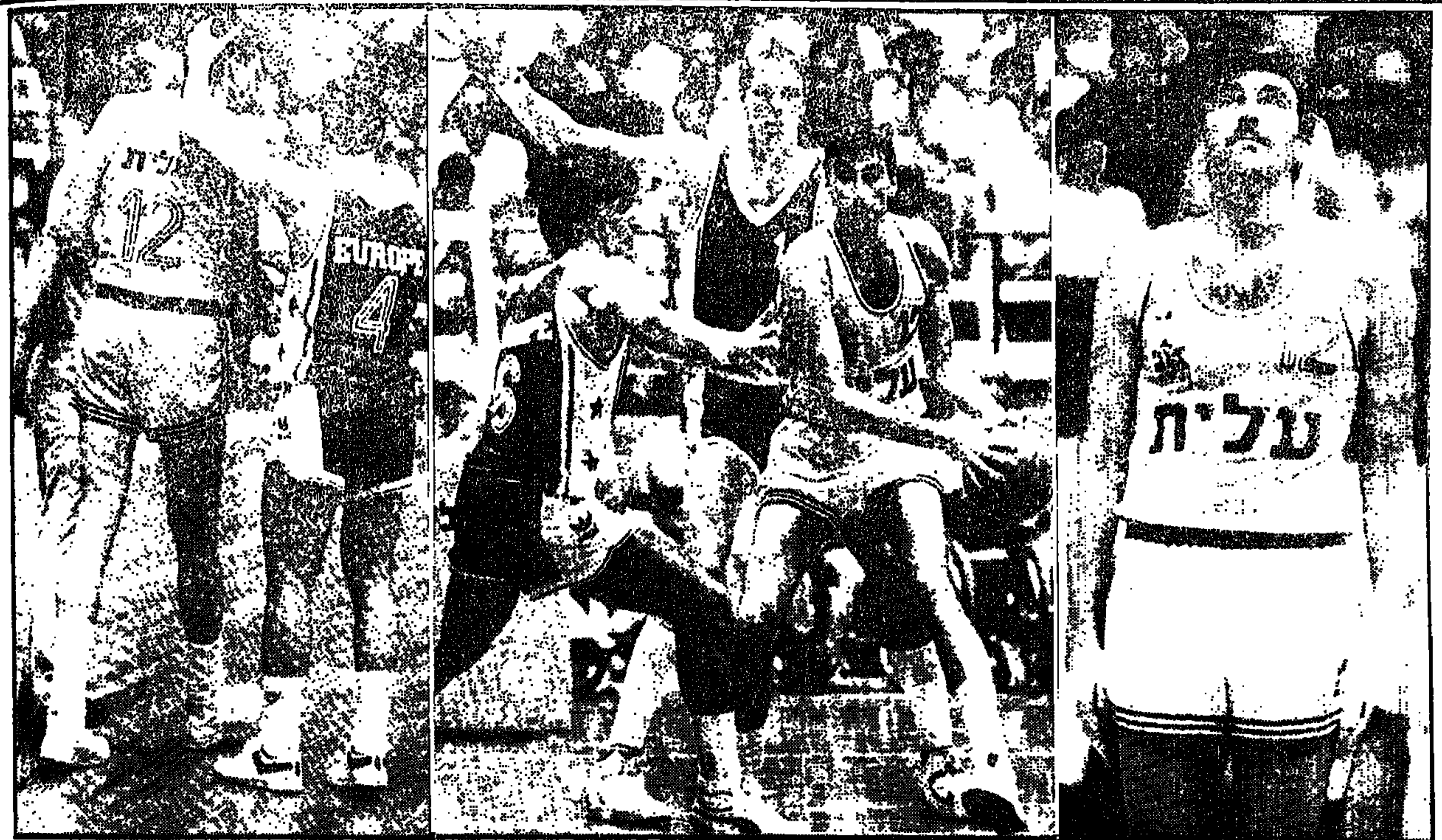

המשחק האחרון. לו סילבר (מימין) בעמידת דם מתוחה בזמן נגינת התקווה לפני המשחק; מול ההולנדי סמיטס והיווני יאנאקיס במשחקו האחרון במדי מכבי (במרכז); ועם הכוכב היווני ניקוס גאליס הנפרד ממנו בטפיחה על הראש. הדף האחרון בקריירה בת 10 שנים (צילם: יוסי רוט)

הקהל היה של סילבר, ההצגה – של גאליס

מאת רפאל נאה

אחרי שבועיים סוערים באולם בפיראוס, היה לנו אמש שקט מדי בהיכל ביד־אליהו, במשחק הפרידה החגיגי ללו סילבר, שבו גברה נבחרת אירופה בנקל על מכבי ת״א, 87:108.

אבל התוצאה בסיום היתה דבר מישני בלבד. בשבילי הערב נגמר עם סיום הטקס המרגש. הכדורסל שהוצג לנו בהמשך – והיו בהחלט כמה דקות טובות מאוד של ה„מלך" האירופי החדש ניקוס גאליס ושותפיו האירופים – היה כבר דבר שולי.

אנחנו עדיין תחת הרושם האדיר שהו־תיר הערב הזה. רגעי הפרידה של סילבר, לפני המשחק, כשהוא נחנק מדמעות ביטאו הכל. אבל רגע השיא היה 105 שניות לסי־ום, כאשר המאמן רלף קליין, כמחווה לסילבר, החליפו כדי שהצופים יעניקו לו את התשואות האחרונות. ואז, כאילו לפי אות מוסכם, נעמדו כל שחקני אירופה, מחאו לו כפיים, ולחצו את ידו. סילבר הלך לעבר הספסל האירופי, לחץ את ידי השו־תפים, חזר לספסל של מכבי, לחץ גם שם ידיים, נופף לקהל בפעם האחרונה והתיי־שב על הספסל.

סילבר של אמש כמובן לא היה אותו סילבר מהעבר, אבל בכמה מיבצעים הו־כיח, כי משהו עדיין נשאר לו.

זה היה רגע גדול לכדורסלן הפורש. כל אחד מהשחקנים ששיחקו אמש מייחל לז־כות ברגע כזה בעתיד.

לענקים ריק סמיטס (2.21), סטויאן ור־אנקוביץ (2.14) ווולטר מאגיפיקו (2.09) יש יתרון גובה עצום על המכבים (ובעיקר לאחר עזיבתם של לי ג'ונסון והאווי לא־סוף), אבל הדבר לא בא לידי ביטוי בריב־אונדים, שהתחלקו בדיוק מפליא בין הקבו־צות – 33 לכל צד.

קווין מגי, שקטע את חופשתו בארה״ב והגיע במיוחד למשחק, היה כרגיל הקלע הבולט, אך התקשה מאוד מול ענקי היריב. הצעיר יצחק כהן בהופעת הבכורה במכבי, עדיין אינו מלוטש מספיק, אך גם אמש הוכיח כי הוא קורץ מחומר טוב. וילי סימס, גם הוא בהופעת בכורה, הוכיח כבר אמש את רבגוניותו והיה מהבולטים.

המאמן החדש־ישן רלף קליין פתח עם שני היריבים עד העת האחרונה, מיקי ודו־רון. בסיכום שותף ג'מצ'י יותר, אך ברקו־ביץ רשם למאזנו 4 נקודות יותר (17).

8500 הצופים כיבדו בפתיחה בתשואות סוערות את המלך גאליס, שהוכיח בשורה של מיבצעים במחצית הראשונה את יכול־תו הגבוהה. כדורסלן מחונן זה הוכיח פעם נוספת, כי במשחק של אחד־על־אחד אין לו יריבים. לאחר ההפסקה ישב עשר דקות על הספסל.

באותן דקות בהן שיחק, התרשמנו, כי בנבחרת אירופה משחקים גאליס ועוד ... לאחר ההפסקה, ביושבו על הספסל, הצלי־חה מכבי ת״א לצמק מעט את הפער. דראזן פטרוביץ לא התייחס למשחק ברצינות והירבה להשתעשע, אך כמה מהאסיסטים שלו היו כמו שכתוב בספר.

שריקת סיום. כולם הצטלמו, ברכו וני־פרדו מלו.

ערב לזכור.

נבחרת אירופה 108 (58)
מכבי תל־אביב 87 (36)

קלעו לאירופה: גאליס 28 (13 מ־21), קרופילאק 15 (5 מ־8), ריבה 14 (5 מ־11), מגיפיקו 11 (3 מ־6), פטרוביץ (3 מ־9) וראקורי (4 מ־6) 10 כ״א, סמיטס 8 (4 מ־4), וראנקוביץ (2 מ־4) ויאנאקיס (2 מ־6) 6 כ״א.

שלו 3 נקודות: יאנאקיס וראקורי 2 כ״א, פטרוביץ, ריבה וקרופילאק 1 כ״א.

ה„ריבאונדר" המצטיין: סטאניסלאב קרופילאק – שמונה כדורים חוזרים (7 הגנה, 1 התקפה). סה״כ „ריבאונדים": 33 (22 הגנה, 11 התקפה). סה״כ איבודי כדור: 18.

קלעו למכבי ת״א: מגי 26 (11 מ־19), ברקוביץ 17 (7 מ־16), ג'מצ'י 13 (5 מ־18), סימס 9 (4 מ־10), כהן 7 (3 מ־9), סילבר וארואסטי 6 (2 מ־4), דניאל 3 (1 מ־3), ליפין 0 (0 מ־3).

שלו 3 נקודות: ג'מצ'י 1.

ה„ריבאונדר" המצטיין: קווין מגי – שמונה כדורים חוזרים (7 הגנה, 1 התקפה). סה״כ „ריבאונדים": 33 (23 הגנה, 10 התקפה). סה״כ איבודי כדור: 11.

שפטו: ריגס (יוון) ופאסטוריס (שוויצריה). 8500 צופים ביד־אליהו.

יאנאקיס: „אני לא מבין למה סילבר פרש"

מאת דן חי

פאניוטיס יאנאקיס, מיד עם שריקת הסיום: „לא מבין למה סילבר פרש. הוא עדיין שחקן טוב. זו היתה חגיגה יפה. הייתי רוצה להגיע לעמדה שלו בסוף הקריירה. אם עשו לו ערב כזה, זה אומר שהוא עשה משהו לכדורסל הישרא־לי, שהוא חלק מההיסטוריה".

בהיסטוריה עסק גם דראזן פטרוביץ. הזכיר לנו: „התרשמתי מאוד מלו כשמכ־בי שיחקה נגדנו (ציבונה) לפני שלוש שנים. הוא נשאר שחקן גדול".

גם ניקוס גאליס נזכר: „לו היה שחקן גדול, גם איש נהדר. זה היה אירוע שכל שחקן מצפה לו".

אנטונלו ריבה, קפטן הנבחרת האירופית, הודה בפנינו: „התרגשתי, במיוחד בשביל לו". אחר־כך הוסיף: „לא שיחקנו חזק. בסך־הכל, השחקנים עייפים אחרי אליפות אירופה. אבל השתדלנו, למרות העייפות, לתת את הכל לכבוד לו. בשביל סילבר שיחקנו עם כל הכוח הפנימי שהיה לנו, עם כל הלב. סילבר היה אחד הטובים באירופה. היינו חייבים להודות לו כך".

דורון ג'מצ'י סיכם את ההגדרה הקולעת ביותר למשחק הזה: „המשחק היה כולו בשביל לו. זה מסוג המשחקים שאין בו מנצחת או מפסידה".

לו סילבר: הדף האחרון בקריירה

מאת דן חי

דקה ו־45 שניות לסיום המשחק. לו סילבר צועד בפעם האחרונה בחייו במדים הצהובים של מכבי ת״א אל מחוץ לקווי המגרש. הקהל ביד־אליהו בשיגעון. בשער שלוש מונף שלט: „תודה לך לו". ועוד שלט: „סילבר שווה זהב".

גם השחקנים על המישטח לא נשארו אדישים. כל אחד בתורו ניגש ללחוץ לו את היד. לו השלים את מצעד לחיצות הידיים בספסל של נבחרת אירופה. עוד ניפנוף לקהל וקריירה של עשר שנים נחתמה רשמית.

אחר־כך יגיד לו: „הרגע המרגש ביותר בכל הערב היה כשניסיתי לעשות תרגיל עם מיקי, וזה פשוט לא הלך..."

אבל היו עוד רגעים מרגשים בערב הזה. כמו הרגע שבו נכנס לו למשטח לפני המשחק, הקיף אותו תוך כדי הקפצת כדור ונופף לקהל. הצופים עמדו על הרגליים ולא הפסיקו להריע. יכולת לחוש או ברעד שעבר בקהל. כמו תחושה של צער, למראה רגעים אחרונים בקריירה של שחקן גדול. קשה להגיד על לו שהוא אדם רגיש, ודאי לא אחד שחושף את התחושות הפנימיות שלו. אלא שהפעם יכולת לראות את זה בעיניו.

הבו־דאם התרגש.

על המישטח חיכו ללו שלוש קבוצות של שחקנים. נבחרת אירופה, שחקני מכבי ושורת הקפטנים של מכבי ת״א בעבר: אברהם שניאור, רלף קליין, דוד פריש, שבתאי בן־בסט, אמנון אבידן, חיים שטרקמן, תנחום כהן־מינץ וטל ברודי.

בדברי הברכה שלו, מיד אחרי הכניסה למשטח, זכר לו עוד שניים שלא היו אמש: ג'ים בוטרייט ואולסי פרי. לו, נרגש, כמעט בלחש, סיכם: „הערב אני רושם דף נוסף בספר. ספר, שהדף הראשון בו נרשם ב־1975, כשהגעתי לארץ. מצאתי כאן הרבה חברים, משפחות שהיו מוכנות לאמץ אותי. אבל המשפחה הראשונה היתה מכבי ת״א".

גביע מועדון האוהדים, גביע האיגוד וגביע הוקרה ממכבי ת״א ניתנו לו, לפני שלו ביקש להעניק גביע אישי ממנו לרחל דיין, אלמנתו של משה דיין.

אחרי המשחק הוסיף לו: „כל החיים לא אשכח את הערב הזה. זה עשה לי חשק לחזור לשחק".

לו: „אילו היו באים אלי הערב, הייתי חוזר לשחק. אבל הבוקר כבר אחשוב אחרת, אהיה שלם עם הפרישה".

תחזיר את הגופיה. לו סילבר בפעם האחרונה עם ה„12" על גבו. ג'מצ'י לקח הפעם „15". (צילם: יוסי רוט)

עכשיו כבר אפשר לחייך. החיוכים שייכים כמובן למיקי ברקוביץ ולמאמן הצ'כי של נבחרת אירופה, פאבל פטרה, אמש ביד־אליהו. עכשיו יוכל פטרה לשלב את ברקוביץ „במקום את עצמי או את המעסה" (צילם: יוסי רוט)

גם ברקוביץ צורף אתמול לנבחרת אירופה וייצא היום ליוון ובולגריה:

דורון: „הצירוף של מיקי יאפשר לנו ליישב את המחלוקת בארבע עיניים"

מאת רפאל נאה ודן חי

עד אתמול זה היה רק דורון ג'מצ'י. עכשיו זה גם מיקי ברקוביץ. שניהם יצאו היום בצהריים לאתונה ומשם ימשיכו לסאלוניקי, ביחד עם נבחרת אירופה.

[...] הסתובב מעט מתוסכל בשבועות האחרונים, אחרי שתחילה נמסר כי יכלל בנבחרת, אך עם פירסום רשימת המוזמנים הובהר כי ג'מצ'י הוא הנציג הישראלי היחיד. [...] המשותפת של השניים תאפשר להם להתפייס ולנסות לפתוח דף חדש. אתמול, בתום המשחק, גנב דורון את ההצגה. למסיבת־העיתונאים [...] נכנס דורון עם מעטפה. אחר־כך הוציא מהמעטפה פתק וקרא: „לאור ההודעה האחרונה על צירוף מיקי ברקוביץ למסע נבחרת אירופה, הרי שלדעתי, אם תהיה נכונות מצד הצדדים, אין פורום מתאים ומכובד יותר מאשר נבחרת אירופה לישוב המחלוקת בינינו בארבע עיניים, וזאת למען קבוצתנו המשותפת, מכבי ת״א, לכבוד הכדורסל הישראלי כולו וכראוי לכדורסל־[...]".

או את העסיין, כיוון ששני היוונים בנבח־רת אירופה (גאליס ויאנאקיס) יופיעו במדי נבחרתם. שיחות מאחורי הקלעים בוודאי סייעו להכללתו של ברקוביץ בנבחרת.

„החלטנו לצרף את ברקוביץ. הוא בהח־לט יוכל לעזור לנו", אמר לנו ליאון ואנ־דל, מנהלה הבלגי של הנבחרת, אחד האנ־שים החזקים בהתאחדות הבינלאומית, ואילו פטרה הביע תקווה, כי שני הישרא־לים ימלאו מחר ב„הר הגעש" של סאלוני־קי את החלל שיווצר בעקבות חסרונם של גאליס וינאקיס.

● הד־6 של מיקי

ברקוביץ כבר רשם חמש הופעות בנבח־רת אירופה, בעוד שג'מצ'י יעשה מחר בע־רב בסאלוניקי היסטוריה פרטית, בהופעת בכורה עם כוכבי היבשת, נגד יוון. יהיה זה משחק פרידה לוואסיל גומאס, בן ה־42, שעדיין משחק בליגה היוונית הראשונה, בקבוצת אליסיאקוס. גומאס הפגין בעונה האחרונה יכולת־שיא, ודורג במקום השני בטבלת „מלך הסלים", אחרי גאליס, כמו־בן.

ג'מצ'י מצטרף לרשימה מכובדת של כדורסלנים ישראלים, שלבשו קודם לכן את מדי נבחרת היבשת: תנחום כהן־מינץ, טל ברודי, לו סילבר וכאמור ברקוביץ.

דורון כבר ערך פגישת היכרות עם שחקני נבחרת אירופה ומאמנה ואף השת־תף באימון.

בסאלוניקי מצפים כבר בקוצר־רוח למשחק ולהופעתם של אליליהם – ניקוס גאליס ופאנגיוטיס יאנאקיס. השניים יגנבו בוודאי את ההצגה מכל יתר השחקנים, אבל גם ג'מצ'י, מהבולטים באליפות אירו־פה שננעלה השבוע בפיראוס, כבר ידוע ומוכר לצופים היוונים. שמו של ברקוביץ הולך לפניו גם בלי שנטל חלק באליפות.

נבחרת אירופה תתמודד בשבת בסופיה נגד בולגריה, במשחק פרידה לאטנאס גו־לומייב, שהיה בעבר אחד הכדורסלנים הבולטים ביבשת. במשחק זה ישפטו ברוך זלינגר והפולני פאצ'ותה.

● כמו בקמפ דייויד...

[...] הדברים של דורון ביקש מיקי [...] „אנחנו כבר הרגשנו באי־[...] „קמפ דייויד" קטן. מיקי אמר: „אצלי [...] מהלב. נפגעתי מדברים שנ־[...] שדורון דיבר מתוך כעס [...]טא כך. לא רציתי לפגוע [...] הצלחת הקבוצה והיחסים עם [...]".

[...] את דבריו, הוא קם ולחץ [...] ג'מצ'י שבר, למעשה, [...] בטרם המשחק: בעת הצגת [...] המשחק, הקפיד דורון [...] ידו של מיקי.

[...] אירופה ליוון ובולגריה [...] אחד. ללא ספק, יהיה [...] הזה...

[...] שקדמו למשחק. יו״ר [...] של מכבי ת״א, עו״ד [...] לאורך כל הדרך, כי [...] לנבחרת אירופה אינו [...], ברגע האחרון, של [...]אפיפאניו וסיביליו – [...].

[...] התלוצץ מאמן נבחרת אי־רופה, [...], באומרו כי במשחק [...] יצטרך לשתף את עצמו [...]

הקרח נשבר. הרגע שבו החל הקרח בין דורון ג'מצ'י למיקי ברקוביץ' להישבר. דורון „מתלונן" על ידו של מיקי בתנועה המסורתית שלפני המשחק (צילם: יוסי רוט)

שלושה שיאים בסיום הליגה המערב גרמנית

שלושה שיאים הושגו במחזור האחרון של הליגה המערב־גרמנית.

הראשון שייך לבורוסיה מנשנגלדבאך, שהשיגה ניצחון עשירי ברציפות (4:0) ביתי על נירנברג. השני שייך לאלופה באיירן מינכן וניצחה בבית את קאלקה (1:0), כסי־ימה את העונה עם הפסד אחד בלבד. אותו הפסד היה בבית. השיא השלישי שייך לכן גם לבאיירן, שהיתה לקבוצה הראשונה המסיימת עונה שלמה ללא הפסד חוץ.

שאר התוצאות במחזור הסיום: באייר לברקוזן – שטוטגרט 4:1; בלאו־וייס בר־לין (יורדת) – המבורג (מבחנים) 2:2; בוכום – פורטונה דיסלדורף (יורדת) 2:2; איינטר־כט פרנקפורט – בורוסיה דורטמונד (רבקה אתכול את הסקוטי בירדו מקלאוד מסלטיק תמורת 700 אלף מארק) 4:0; קייזרסלאוט־רן – המבורג 0:4; מאנהיים – באייר אור־דינגן 3:3; ורדר ברמן – פ.צ. קלן 1:2.

● מישל הידלגו, מנהל קבוצת הכדורגל מארסיי, הושעה אתמול לחודשיים משדה המשחק וז'ראר באניד, מאמן הקבוצה כולה לארבעה חודשים – באשמת העלבת השו־פט בהפסד 2:0 לסאן־ז'רמן, בליגה.

מכלן ולוקרן תבאנה ארצה למחנה אימונים

מחזיקת הגביע הבלגי, קבוצת מכלן, בה ישחק בעונה הקרובה אלי אוחנה, וק־בוצת לוקרן, גם היא מהליגה הבלגית הראשונה, תגענה ארצה בדצמבר, למח־נה אימונים שיכלול גם משחקים מול קבוצות ישראליות.

ראשי הקבוצות הבלגיות, פנו לאחרונה לאמרגן ישראל מעוז וביקשו ממנו להס־דיר עבורן את מחנה האימונים, ולבדוק אפשרויות לקיום מישחקי אימון בארץ. בנו־סף לכך זה, הביעה קבוצת מכבי חיפה רצון לשחק מול שתי הקבוצות. (גולן חזני)

„אלוף האלופים" לנוער הועבר לקרית־אליעזר

קבוצות הנוער של הפועל חיפה והפועל באר־שבע יתמודדו בשבת במשחק „אלוף האלופים". לבקשת מנהלי שתי הקבוצות, יתקיים המשחק במגרש הביתי של החיפ־נים, האיצטדיון העירוני בקרית־אליעזר (17.45), לאחר שקודם לכן נקבע כי המש־חק יתקיים בלוד.

גביע המשחק נושא את שמו של אלי רקל ז״ל. (חיים סנטילט)

היום עירעור אליצור רמלה

בית־הדין העליון של איגוד הכדורסל ידון היום בעירעורה של אליצור נוה־דור רמלה, על הפחתת שתי נקודות ליגה מז־אונה בעונה הקרובה. העונש הוטל עליה בכלל הפרת תקנון־ההשתלמים.

ויטמן יחזק את אליצור נתניה

תרוה ויטמן יהיה אחד מסני כדורסלני־החיזוק של אליצור נתניה בעונה הבאה. זאת אחרי שמאמן הקבוצה, צבי שרף, התר־שם ממנו לטובה באימון שערכה הקבוצה שילשום. (דן חי)

תיקו לאוסטרליה בטורניר סאול

נבחרת הכדורגל של אוסטרליה סיימה אתמול בתיקו 1:1 את משחקה עם הקבוצה ההולנדית פורטונה סיטרד, בטורניר הנ־שיא בסאול. אלן האנטר הישווה לאוסטר־ליה בדקה ה־85. היה זה התיקו היחיד של אוסטרליה, לאחר ארבעה נצחונות.

שוייץ – שבדיה 1:1 הנהגית – איטליה

שוייץ, שניצחה לפני חודש את יקדאל 0:1, נכלה אמש נקודה משבדיה, בתיקו 1:1 בלוזאן. המשחק נערך במסגרת בית 2 של קדם אליפות אירופה לאומות.

ג'וני אקסטרום השבדי הישווה (60), דקתיים אחרי שאנדריי הלטר כבש לשוי־יץ. שבדיה מובילה בראש בית 2 עם 10 נקודות מ־6 משחקים.

המנהיגה העיקרית מהתיקו היא איטליה. יש לה אומנם רק 8 נקודות, אבל מ־5 משחקים, ומצפה לה עוד מפגש ביתי עם שבדיה.

אנטוניוני ללוזאן, עיכוב בהעברת חודל לסאן־ז'רמן

ג'אנקרלו אנטוניוני בן ה־33, קשר פיו־רנטינה ובעבר בנבחרת איטליה, עובר ללוזאן השוויצרית.

אתמול חל עיכוב נוסף בהעברתו של אלן הודל מטוטנהאם לסאן ז'רמן. מונאקו הציעה לו חוזה קצת לצד אנגלי אחר, מאר־ק הייטלי, שנרכש על ידה מא.ס. מילא־נו.

סופית: בר־נור חוזר למכבי ת"א

מאת **משה שיינמן**

דרור בר־נור מונה אתמול כמאמן מכבי ת"א. מנהלה המקצועי של הקבוצה, גיורא שפיגל, סיכם עמו אתמול את תנאי עבודתו, שיהיו על בסיס דומה לזה שבו הנהיג במשך שלוש שנים בהפועל פ"ת.

„אני שמח לחזור הביתה כמאמן", אמר בר־נור, שעה קלה לאחר הסיכום עם שפיגל. „אני מודע לציפיות הקיימות במכבי ת"א. הן היו גם כאשר שיחקתי. העובדה שמכבי לא זכתה במשך שמונה שנים בתואר האליפות מלמדת כי נפל דבר באגודה, אותו אנחנו מקווים לשנות. הזכיה בגביע יכולה להוות את תחילת הדרך לשינוי המיוחל".

בר־נור הדגיש אתמול, כי אינו רוצה להיכנס להגדרות לגבי מטרות הקבוצה. „המטרה של כולנו היא להצליח", אמר.

בר־נור בן ה־39 שיחק במכבי ת"א מגיל 10. בקבוצה הבוגרת שיחק כעשר שנים, והיה המבקיע הראשי שלה. באותה תקופה זכה עם הקבוצה בשני תארי אליפות אסיה לקבוצות. בשתי הפעמים הוא שכבש את שערי הנצחון. הוא זכה גם בשלושה תארי־אליפות ופעמיים בגביע־המדינה. בנבחרת הלאומית הופיע תשע פעמים במשחקים בינ־ארציים.

בנושא אחר: במכבי ת"א קיבלו בתדהמה את העובדה, שחלקם בהכנסות משחק גמר־הגביע מסתכם ב־18 אלף שקל בלבד. „זה פשוט לא ייאמן. אנו מצפים לדו"חות על מכירת הכרטיסים ולאחר מכן נגיב", אמרו ראשי האגודה.

קפיטולניק יאמן את מכבי יבנה

מאת **יאיר גיסר**

אהרון קפיטולניק, מי שאימן את מכבי יפו והכח־מכבי ר"ג בעונה שחלפה, יאמן בעונה הקרובה את מכבי יבנה, היורדת לארצית.

שני המושאלים מהעונה החולפת: רפי אוסמו (הקטן) ממכבי חיפה וצבי גורדון ממכבי ת"א, חזרו לקבוצות־האם שלהם, והחלוץ דב רמלר עדיין לא החליט לאן פניו מועדות. אי לכך תרים עתה ביבנה אחר חלוץ מרכזי בעל־נסיון.

לוד רוצה את רוזן לעוד עונה

בכל שהדבר תלוי בהנהלת הפועל לוד, צבי רוזן יהיה מאמן הקבוצה גם בעונה הקרובה.

„בימים הקרובים אשב עם רוזן ונלבן יחדיו את הדברים שעדיין לא סגרנו, אבל עקרונית מבחינתנו צביק'ה מאמן לוד בעונה הקרובה", אמר בני רגב, האיש החזק בלוד. (יאיר גיסר)

בגלל חוב לכדורסלן עוקלה דירתו של חבר העמותה

מאת **גולן חזני**

החובות הכבדים, בהם שקועה מחלקת הכדורסל של הפועל חיפה, מגיעים עתה לשלב הפרעון. אחד הראשונים שנדרש „לשלם את המחיר" הוא חבר הנהלת העמותה, אביטל סיטין. באחרונה הוצא נגדו צו, המעקל את דירתו.

כשחתם סיטין על הערבות האישית להתחמתו של הכדורסלן קית בנט, לא חלם כי ביום מן הימים, יידרש הוא לפרוע את חובות העמותה. אבל המציאות טפחה על פניו. חברת „ספורטורס", שתיווכה בין העמותה לכדורסלן, הגישה באמצעות עו"ד מיכאל פפה בקשה לבית־משפט השלום בחיפה, להוצאת צו־עיקול על דירתו של סיטין.

החברה טענה, כי הפועל חיפה לא עמדה בהתחייבויותיה, כאשר לא כיבדה שניים מתוך שלושת התשלומים על סך 4,300 שקל כל־אחד. השופט נענה לבקשה והוציא צו עיקול. סיטין הגיש ערעור וביקש להמתין עד ה־5 ביולי. עד אז, טען, ישתפר אולי מצבה הכספי האומלל של הקבוצה. בקשתו נתקבלה.

הוגו סאנצ'ז וגביע האליפות (ראה גם בעמ' 12)

עכשיו מותר לחייך: אחרי עונה ארוכה ומתישה, יכולים מאמן ריאל מאדריד לאו בנהאקר (משמאל) והנשיא שלה ראמון מנדוזה (מימין בחליפה הבהירה), לחייך ביחד עם הקלף החזק שלהם העונה, הוגו סאנצ'ז. החלוץ המכסיקני עומד על מרפסת העיריה במאדריד, ומראה לאוהדי הקבוצה את גביע האליפות בו זכתה ריאל בפעם השנייה ברציפות. 33 פעמים עשה העונה סאנצ'ז את הסאלטה המפורסמת שלו במשחקי הליגה. פעם אחת אחרי כל שער שהבקיע. גארי לינקר, השני ברשימת כובשי השערים בספרד, הבקיע רק 20 פעמים (תצלום־רדיו: „אי. פי.")

הטוטו שלך

משחק	לקמצנים 16 טור	למזליטיקים 128 טור	למכורים 432 טור
1	x	x	x
2	x	1 x	1 x 2
3	1	1	1
4	1 x	1 x	1 x
5	2	2	2
6	1	1	1
7	2	2	x 2
8	1 x	1 x	1 x
9	1	1 x	1
10	2	2	2
11	1 2	1 2	1 x 2
12	1 2	1 2	1 x
13	1	1	1
14	1	1 x	1 x 2

1. בני־יהודה – בית"ר ירושלים. אתם מכירים היטב את הקבוצות, את הבעיות שלהן ויודעים גם מה היתה תוצאת המשחק הראשון אתמול בין השתיים. אנו ממליצים לזכור כי בשבת זה יהיה משחק חדש ולכן משולש.

2. דובטון – קליפטון היל. משחק מן הליגה השניה של ויקטוריה. למרות שדובטון ספגה רביעיה בשבוע שעבר (אצל המובילה), ולמרות שקליפטון טובה יותר, הרי דובטון חוזרת לביתה ואנו ממליצים על משולש נוסף.

3. גילונג צפון – אלטונה סיטי. אלטונה כבשה שלישיה בשבת שעברה אבל זה היה נגד האחרונה בטבלה. שתי הקבוצות די שוות בכוחן ולנו נראה כי הביתיות תעזור לגילונג לנצח. 1.

4. פורדראן סיטי – וייברלי. משחק שקול לחלוטין בין שתי קבוצות שכנות בטבלה עם מספר נקודות ויחס נצחונות זהה. משולש.

5. רינגווד יונייטד – דנדנונג סיטי. דנדנונג הולכת חזק על האליפות והזכות להעפיל לליגה הראשונה. מול קבוצת התחתית של רינגווד היא „חייבת" לנצח. עם זאת צריך לקחת בחשבון שההתקפה של דנדנונג עדיין חורקת. 2, x.

6. סאנרריינגהם – המלין. ה„באנקר" הגדול של הטופס. כל תוצאה זולת נצחון לביתיים תהיה סנסאציה. 1.

7. באלגה – קינגסווי. עוברים לליגה של מערב־אוסטרליה. חרף ביתיותה תצטרך באלגה להשלים כנראה עם הפסד נוסף, שלישי ברציפות. אבל מכיוון שהתקפת קינגסווי אינה מרבה לכבוש אנו ממליצים לחזק את הניחוש עם תיקו. 2, x.

8. פרימנטאל – בייזווטר. פרימנטאל ספגה בשבוע שעבר „סטירה" בדמות הפסד 3:0 אבל זה היה למובילה, אתונה. הפעם, שוב בבית, היא מועמדת לנצח. 1, x.

9. גונסלס – אוסבורן פארק. גונסלס היא קבוצה טובה יותר והיא ביתית. כדאי לשים לב כי בעשרת משחקיה היא ניצחה ארבעה והפסידה ששה – ללא תיקו. לדעתנו תנצח הפעם. 1.

10. סנטראל – קמבלטאון. עוברים לליגה של דרום־אוסטרליה. סנטראל היא הבדיחה המרה של הליגה עם תשעה הפסדים וארבעה תיקו, ללא נצחון. 2 סולו.

11. פרהרילס – חלאם. משחק בין שתי קבוצות טובות כאשר הביתיים סובלים מחוסר יציבות בולט. משולש.

12. פולניה – ליון גראנג'. פולניה היא קבוצה טובה יותר אבל היא נמצאת במשברון של כיבושים. לכן, למרות ביתיותה אנו ממליצים על 1 ו־2.

13. סאליסבורי – קאמברלנד. ה„באנקר" הגדול השני של הטופס. קאמברלנד זכתה בנצחונה הראשון רק בשבוע שעבר מול האחרונה בטבלה. סאליסבורי, המובילה מועמדת לנצחון. 1.

14. וודביל – קרואטיה. משחק „חוק" בין השניה בטבלה לבין הקבוצה שבמקום הרביעי. וודביל טובה יותר אבל במשחק כזה אסור להסתכן. משולש.

(א. אבי־שירלי)

תוכנית מלאה 3888 טורים. מצומצם: 432 טורים. 9 טפסים x 48 טורים

שיטה אחת

משחק	5 משולשים ו"4 כפולים									
1	1 x 2	1	x	2	1	x	2	1	x	2
2	1 x 2	1	x	2	x	2	1	2	1	x
3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
4	1 x 2	1	x	2	2	1	x	x	2	1
5	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
7	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2	x 2
8	1 x	1 x	1 x	1 x	1 x	1 x	1 x	1 x	1 x	1 x
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
11	1 x 2	1	1	1	x	x	x	2	2	2
12	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2
13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	1 x 2	1 x 2	1 x 2	1 x 2	1 x 2	1 x 2	1 x 2	1 x 2	1 x 2	1 x 2

ספסלים חדשים

השינויים בבית"ר ירושלים ובבני יהודה היו לא רק במגרש – אלא גם על הספסל. היחיד שנשאר שם מהעונה שעברה הוא אברהם לוי, מנהל בית"ר. לידו מוטל'ה שפיגלר, שהיה זה לו נצחון ראשון לאחר... שנתיים שבהן לא אימן. לצוות החדש של בני־יהודה דוביד שוויצר ועוזרו אהוד בן־טובים (בצילום השמאלי) עוד נכונה הרבה עבודה עם הקבוצה. צילם: שאול גולן

ונדרמולן ושירזי העניקו למוטל'ה נצחון ראשון לאחר...שנתיים

מאת **יאיר גיסר**

משחק גדול לא ראינו אתמול בהתמודדות בין שתי הקבוצות לאינטרטוטו, האלופה בית"ר ירושלים, וסגניתה בני־יהודה. אבל הסיום מצא בכל־זאת מאמן מרוצה – מוטל'ה שפיגלר, שבמשחקו הראשון כמאמן, לאחר שנתיים, זכה עם קבוצתו בניצחון 0:2.

המשחק שימש לשתי המתחרות, מבחן לבדיקת שחקני הנוער שצורפו לשורותיהן, עם הידללות סגל שחקניהם. בני יהודה חסרו מישל דיין, [illegible] לקבוצת האם שלו הפועל ירושלים, יעקב אסייג, יעקב [illegible]גל, ירון אריב ודוד גורדינה. בבית"ר לא שיחקו יוסי מזרחי, [illegible] אשש, אבי כהן, אורי מלמיליאן, יעקב שורץ, אלי אוחנה [illegible] עלרו.

בני יהודה ביקשו לבדוק בעי[illegible] את כלם הרכש מקרית אונו, [illegible] פרי, שהיה בינוני. משחק [illegible] הפגינו מצורפי בית"ר: [illegible] גני גינזבורג (שלא ישחק בירושלים בליגה...) והחלוץ [illegible] יעיש סויסה ממכבי חדרה.

[illegible]עתו של משה אייזנברג [illegible] נתנגשות עם חנן אזולאי, ויציאתו של חלוץ בני יהודה (3.5) היתה האירוע הבולט במחצית הראשונה. בשניה שיפרו הקבוצות את משחקן, ואז גם נכבשו השערים.

האירועים החלו ברוד סלמן, מבני־יהודה שכשל בבעיטת 11 מ', בדקה ה־53 (בוני הרף), לאחר הכשלתו של צחי קוסטיקה ע"י מאיר קרוש הירושלמי. שלוש דקות לאחר מכן הבקיע גרי ונדרמולן, מ„בישול" של דידו את שערו של אייל שמעון, השוער התל־אביבי, שהחליף ללא הצלחה את אסייג בשער השכונה.

„מומי" שירזי בפריצתו מטבור המגרש, הספיק להבקיע שער שני לירושלמים בדקה ה־74, בבעיטה מרויקת מ־20 מ'.

הגומלין בין שתי הקבוצות יתקיים בשבת.

בית"ר ירושלים: גינצבורג; שירזי, ח. אזולאי, קרוש, נחמני, שמואלי, בן־אליהו, דידו (דודשווילי), מלכה; ונדרמולן (שוויג), מויסה.

בני־יהודה: שמעון; סלמן, מליחי, טרי, עלון ר.מאיר, א.חיים, ר.לוי, קוסטיקה; ת. שירזי, איזנברג (צעירי, חוקיה).

שפט הבינלאומי עובדיה צבי. האיצטדיון הלאומי בר"ג. 300 צופים.

אורי ייצא היום

אתמול נדחתה טיסתו של אורי מלמיליאן לגרמניה. אורי ייצא היום וביום שני ייבדק אצל פרופסור שניידר בקלן.

ממן ישוחרר היום מחיפה – ללא תמורה

נחום ממן ישוחרר היום ממכבי חיפה. [illegible] הקבוצה החיפנית [illegible] להיפגש היום עם היו"ר [illegible] וייצנר, בפגישה שתביא קץ [illegible] הארוכה של ממן בחיפה. ממן שיחק יותר מ־500 משחקים בקבוצה.

השיחרור יינתן לממן ללא תמורה, כמחווה של האגודה [illegible]. ככל הנראה, תהיה זו [illegible] שתזכה בשחקן בעונה [illegible].

קט־רגל: היום עוד שני מחזורים

מאת **אברהם בן־שלום**

אליפות ישראל הראשונה בקט־רגל תימשך היום, במשחקי המחזור השלישי והרביעי בארבעת הבתים המוקדמים.

בכל בית יתקיימו (החל בשעה 18.30) ארבעה משחקים של 40 דקות כ"א (שניים לכל קבוצה), לרבות עימותי גומלין למשחקים ממחזור הפתיחה.

בחולון (בית א'): הפועל ת"א, בני־יהודה, מכבי פ"ת והכח ר"ג; בראשון־לציון (בית ב'): שמשון ת"א, הפועל ר"ג, מכבי ת"א ובית"ר ת"א; בהיכל־הספורט ברחובות (בית ג'): הפועל לוד, בית"ר ירושלים, מכבי יבנה ומכבי שעריים; ברוממה בחיפה (בית ד'): מכבי חיפה, בית"ר נתניה, מכבי נתניה והפועל חדרה.

המחזור החמישי והשישי בארבעת הבתים יתקיימו ביום ראשון ושני, רבע־הגמר נקבע ל־25 בחודש, חצי־הגמר – ל־30, והמשחק על המקום השלישי והגמר – ל־2 ביולי.

היום בחירת מאמן הנבחרת, המועמדים: שרף, קליין ו־ויינקרנץ

מאת **רפאל נאה**

שלושה ימים לאחר שובה של הנבחרת מאליפות אירופה ביוון, תתכנס הוועדה המקצועית של איגוד הכדורסל כבר היום, כדי להמליץ על מועמד מתאים לאימון הנבחרת. המועמד יאושר ביום א' ע"י הנשיאות.

בימים האחרונים נערכו שורה של גישושים ובישולים מאחורי הקלעים, והאפשרויות הן כדלקמן:

● השארתו של המאמן הנוכחי צבי שרף, או לחילופין המשך מינויו להכנת הנבחרת לטורניר דרג ב'. יש אפשרות למנות בגמר הטורניר מאמן חדש. התומכים בשרף סבורים, כי למרות כשלון הנבחרת באליפות הנוכחית, יש לתת לו הזדמנות להחזיר את הנבחרת לדרג א'.

● החזרתו לנבחרת של רלף קליין, למרות שבהפועל יש עדיין גורמים, המטילים עליו „וטו", בגלל שהעדיף בשעתו את נבחרת גרמניה על המשך אימון נבחרת ישראל.

● מינויו של משה ויינקרנץ, מאמן הפועל תל־אביב, שהתומכים בו מציינים את הישגיו בעונה האחרונה.

איגוד הכדורסל יצטרך גם להחליט על מועד פתיחת הליגה, וכבר עתה ברור, כי העונה תהיה ארוכה מהרגיל. בגלל הפעילות הבינלאומית הענפה, תסתיים הליגה רק באמצע חודש מאי. רכז הליגות, נפתלי גושן, כבר הכין שני מועדים שונים לפתיחה: 14 בספטמבר, בתנאי שהנבחרת תשתתף בטורניר המוקדם בטורקיה, שיתקיים בסוף אוגוסט; ולא – יחלו המשחקים ב־28 בספטמבר.

כמו כן, ישבשו השנה החגים את פעילות הקבוצות בגביעי אירופה: ראש־השנה חל במועד פתיחת המשחקים, בעוד שהחג השני של פסח (7 באפריל) – הוא מועד גמר־גביע אירופה לאלופות.

...ושפע מבקש שיחרור מהאליפות דרג ב'

מאת **גולן חזני**

דורון שפע, כדורסלן נבחרת ישראל, מבקש להשתחרר משורות הנבחרת, שתשחק הקיץ במשחקי אליפות אירופה בדרג ב'.

הסיבה: לימודים. בתקופת ההכנה למשחקים, ובמשחקים עצמם, יהיה שפע עסוק בלימודי הכלכלה בסמסטר הקיץ באוניברסיטת חיפה. הוא החמיץ את הסמסטר השני השנה בגלל משחקי הליגה ואליפות אירופה. האפשרות היחידה להשלים את הלימודים היא סמסטר הקיץ, שיסתיים באמצע ספטמבר.

„השקעתי הרבה בנבחרת עד היום. אני לא יודע אם יש עוד שחקן, שהיה מסכים לשחק במצב שלי (שפע הגיע לאליפות אירופה עם פציעה ברגל – ג.ח.). אני מקווה שישחררו אותי", אמר אתמול שפע.

טריינהארדט מבקש לבוא ארצה כדי „להחזיר חוב"

הקופץ המערב־גרמני, בעל שיא אישי של 2.40 מ', יגיע לאליפות ישראל באתלטיקה אחרי שקבע במשחקי הפועל רק 2.25 מ'

מאת **אבינעם פורת**

הקופץ המערב־גרמני קרלו טריינהארדט, בעל שיא אישי של 2.40 מ', יבוא כנראה בשנית ארצה, כדי להשתתף באליפות ישראל באתלטיקה. טריינהארדט עצמו יזם את הבקשה להגיע, כדי „להחזיר חוב", אחרי שתוצאתו בכינוס הפועל, 2.25 מ', לא סיפקה את הישראלים.

קרלו הבלונדי פנה לאיגוד האתלטיקה באמצעות ידידתו, הדוגמנית רונית וילכרשטיין, שעמה הוא מצוי בקשרים כבר ארבע שנים. הוא ביקש, תמורת הופעתו כאן, רק כרטיס־טיסה והוצאות שהייתו במלון. הוא מתכוון לנצל את שהותו כאן גם כדי לערוך מחנה־אימון קצר לקראת אליפות העולם ברומא, ב־26 באוגוסט.

בעת שהייתו הקודמת בארץ, רגז טריינהארדט על יחסה של העתונות, שקטלה אותו על תוצאתו. „איך רציתם שאקפוץ לגובה רב יותר בתחילת מאי", אמר קרלו לרונית. יצויין שקאורונג, בעת שזכה במקום הראשון במסגרת אליפות גרמניה למועדונים, קבע טריינהארדט רק 2.22 מ'.

הוא כעס על העתונות בגלל סיבה נוספת: העובדה שהוצג כ„אוהב לבלות ולשתות", תיאור שאינו מתאים לו.

„נער הזהב" נבחר לפרלמנט

הבחירות באיטליה הכניסו לפרלמנט גם כדורגלן מפורסם, [illegible] צ'יצ'ולינה, כוכבת הפורנו. ג'אני ריברה זכה במושב מטעם מפלגת הדמוקרטים הנוצרים.

ריברה בן ה־44, „נער הזהב" של הכדורגל האיטלקי, עם 66 הופעות בנבחרת, זכה שלוש פעמים באליפות במדי א. ס. מילאן. „הבחירה תיחשב כאחד השערים היפים שהבקעתי", אמר. לריברה היתה זו מתנת־נישואים, שכן יום לאחר הבחירות הוא נשא את ארוסתו לורה מרקוני (בצילום הרדיו של „איי.פי." – ג'אני ולורה מצביעים).

וחגיגה אחרת לכדורגלן בדימוס: סר סטנלי „הקוסם" מתיוס, שדהר באגף הימני של בלקפול, סטוק ואנגליה, קיבל בפאריז את פרס ההגינות בספורט ע"ש הבארון דה קוברטון. מתיוס בן ה־72 לא ספג אזהרה עד שסיים את הקריירה בגיל 50, אחרי 84 הופעות בנבחרת.

יום חמישי, כ"א בסיון תשמ"ז – 18.6.1987

אפילו דאלגליש המליץ

ראיון השבוע
איתן עמית

„מכל קבוצה בה עבדתי, גם בקבוצות אפוריות, יש לי זכרונות טובים מן השחקנים. היו לי בעיות עם חלק מהעסקנים, אבל הזמן נתן את התשובה הטובה ביותר לאותם עסקנים, שבגללם נאלצתי לעזוב קבוצות. הם דורכים במקום, ואני הגעתי לבית"ר ירושלים. גם אילו הייתי מתכנן זאת מראש, לא הייתי יכול לתכנן זאת טוב יותר".

אתה בקושי עובר שבוע בבית"ר ירושלים וכבר יש לך בעיות?
אילו בעיות?
אוחנה הלך לבלגיה, אורי נסע לעבור ניתוח, יוסי מזרחי רוצה ללכת, בן־דרוש בעונש, סוויסה בגבס, גולדר לא בא ואבי כהן הוצע למכירה. העסק מתפרק.
מה השאלה?
יש לך מחר (הראיון נערך שלשום) משחק מול בני־יהודה באינטרטוטו. צריך 11 שחקנים למשחק.
אוחנה נמכר לפני שהגעתי, אורי נפצע לפני שהגעתי, בן־הרוש קיבל עונש לפני שהגעתי, יוסי מזרחי אמר שהוא שוקל את עתידו לפני שהגעתי, סוויסה נפגע לפני שהגעתי והחווה עם גולדר הסתיים בתום העונה. כל זה נכון. התפקיד שלי עתה בבית"ר ירושלים הוא לבחון את המושאלים, לבדוק את השחקנים שלא שיחקו, לגבש דעה ולהגיע להחלטה מי מתאים לקבוצה לעונה הבאה.

זה לא עונה לשאלה שלי.
אני רוצה להזכיר לך שמדובר בקבוצה, שלקחה אליפות בצורה משכנעת ביותר, הרבה יותר משכנעת מכל קבוצה אחרת בשנים האחרונות. רצה הגורל וכל הבעיות האלה שהזכרת נפלו עלינו בבת אחת. אנו מטפלים בהן. אורי נוסע מחר (אתמול) לטיפולים בגרמניה, יוסי מזרחי כבר הודיע לי ולאגודה כי הוא לא יעזוב, אני לא מרגיש שהעסק מתפרק. אגיד זאת כך: לא אתן לאף עיתון לפרק את בית"ר ירושלים.

הפירוק נעשה בעיתונים?!
לא הייתי מאשים אף עיתון ב„פירוק". אבל אני לא יכול להשלים עם דברים שנכתבים על קבוצה כמו בית"ר ועלי כמאמן – שהם בפירוש לא נכונים. ואני מתכוון לעשות משהו לפני שאנשים ייפגעו מן הכתיבה המגמתית הזו.

לעשות מה?
אני מתכוון לצלצל לעורך עתון, אני מרגיש ערך עתון, לא עורך מדור ספורט, ולבקש לקבוע עמו פגישה. אני מקווה שהוא ימצא את הזמן להיפגש עמי. אני יכול להגיד לך שזה לא העורך בעיתון שאתה עובד בו ולא העורך בעיתון שאני כותב בו.
מוטליה, אתה רק שבוע בתפקיד וכבר נכתבים עליך „סיפורים" לא נכונים?
תראה, לא אכעס אם יכתבו עלי שאני מאמן לא טוב. זו זכותו של הכותב. לא אכעס אם יכתבו שלי־

בית"ר ירושלים מגיע מאמן יותר טוב ממני.
אז על מה אתה כועס?
שכותבים דברים שהם לא אמת. דברי שקר והבל.
מה כבר הספיקו לכתוב בשבוע?
בנופש של בית"ר באילת, בשבוע שעבר, הייתי יום אחד. בערב הוזמנתי לצאת למועדון. התפתח שם ויכוח בין שני שחקנים. כשהויכוח הזה התחיל הרגשתי לא נח. ישבתי ליד המאמן היוצא, דרור קשטן, שהוא חבר שלי ולרגע לא ידעתי מה לעשות. הייתי אורח, עדיין לא התחלתי לעבוד בקבוצה. לשמחתי ניגש קשטן לשני השחקנים ותוך שניות הויכוח חרל. אחד מהשניים עזב את המקום.

אתה מתכוון לשירזי?
כן. והחגיגה המשיכה. והנה, לפני כמה ימים אני קורא באותו עיתון כאילו אני נסיתי להפריד בין השניים וכאילו שירזי אמר לי: ‚תפסיק עם הפולטיקה שלך'. וכאילו זה לא היה די כתבו כאילו אני נעלבתי ועזבתי את המקום.
מכיוון שזה היה כמה ימים לאחר האירוע, חשבתי שאני עדיין נתון תחת השפעת השמש החזקה של אילת. שאלתי את אורי מלמיליאן, שישב לידי באותו ערב, אם אומנם קמתי במהלך אותה תקרית. אורי אישר לי שלא קמתי. הבנתי אז שאני נמצא בהכרה וכי העיתונאי היה כנראה תחת שמש יותר חזקה ממני.
טוב, כדי לקצר את הסיפור אני יכול לומר לך שבמהלך מסיבת הפרידה לאלי אוחנה קראתי לאותו עיתונאי. בנוכחות משה דדש, היו"ר הקודם של בית"ר אמרתי לו: „מה שעשית הוא על גבול הטיפשות והניבזות".
מוטליה כבר כתבו עליך בעיתונים לא מעט. גם

„התייעצתי עם קני דאלגליש לפני שהחלטתי לחזור לאמן, והוא אמר לי, במבטא הסקוטי הכבד שלו: ,MORTI "YOU CAN DO IT BETTER" והוא לא התכוון לפגוע חלילה בקשטן. אני מודה שמאוד מאוד התלבטתי אם אני רוצה לחזור ולאמן. לא הייתי בטוח. אבל בית"ר ירושלים היא כל־כך גדולה, שהצליחה להחזיר אותי לאימון".

דברים לא נכונים. הפעם אתה „חם" במיוחד.
הפעם האחרונה שבה התרגזתי היה כאשר היה כתוב בעיתון שלך, בעמוד הראשון, כי הרווחתי 200 אלף מארק מעיסקת פיזנטי וקלן. לא הסכום הרגיז אותי אלא הצגת הדברים כאילו הרווחתי את הכסף שלא ביושר. ראגתי שפ.צ. קלן תתן לי מסמך רשמי ותפרט בו כמה הרווחתי בעיסקת פיזנטי והמסמך הזה הוגש כחוק למשרדי מס ההכנסה בנתניה.
אני עדיין מבקש לדעת מדוע הפעם אתה „חם" במיוחד?
אני לא אוהב שכותבים עלי דברים שהם או דברי הסתה או דברי שקר. אמרתי לך, אני מוכן לקבל כל ביקורת מקצועית. על־כך לא תשמע ממני מלה. אבל אני לא מוכן לקבל לא דברי שקר ולא דברי הסתה. אני אדם עם ילדים, משפחה, ואני לא מוכן שכל מי שנותנים לו עט ביד יכתוב דברים שנועדו לפגוע בפרנסה שלי. אני מוכן להילחם על זה גם אם לא אאמן כלל כדורגל.
להילחם?
כן, להילחם. ושלא יגידו לי שהעורך עשה כותרת לא טובה או הדברים שלי לא הובנו כראוי. אני מקווה שעורך אותו עיתון יבדוק את הדברים ויגיד לי למה מתוך 10 פעמים שזה קורה, 6 פעמים זה עלי, ו־6 פעמים זה מגמתי. אם יתנו לי תשובה מספקת לשאלה הזו לא אתלונן יותר על העתונות.
תפרסם מה נאמר באותה שיחה שלך עם עורך העיתון?
אשאל את העורך ואם ירשה לי לפרסם אפרסם. אם ירצה שהדברים יישארו בינינו אכבד את רצונו. אני מקווה שהוא ימצא זמן לפגוש אותי.

□□□

מוטליה, שנתיים לא אימנת. עתה החלטת לחזור ולאמן. מדוע בית"ר ירושלים?
האמת? זו הקבוצה הכי רצינית והכי טובה שפנתה אלי.
אני מתכוון להתלבטויות שלך. אני יודע שבמשך השנתיים היו אליך פניות מכמה קבוצות – ודחית אותן? מדוע אם כן בית"ר?
קודם כל אני שמח שהצלחתי שנתיים להיות מחוץ לאימון. זה היה פסק־זמן ארוך שלקחתי גם כדי לבדוק אם שפיגלר נשאר שפיגלר. כן, נשארתי אותו אדם. אחרי כל־כך הרבה שנים של מעורבות בכדורגל כשחקן, מאמן ועיתונאי: הרי בגיל 20 כבר הייתי מנהל־שחקן בנתניה, אחרי...
אתה מתכוון מאמן־שחקן.
לא, אני קורא לזה מנהל־שחקן, כדי שהמאמנים שאימנו אז את נתניה לא ייעלבו. או אחרי כל־כך

גונב את ההצגה: „מה רוצים שלא אדגים באימון? די, הניחו לי"

מוטל'ה שפיגלר: „בוא אגלה לך סיפור קטן. באחת הפגישות הראשונות שהיו לי עם רובי ריבלין הוא אמר לי: ,תישאר מוטל'ה המקורי, כך אתה טוב וכך אני רוצה אותך'.
מוטל'ה המקורי זה מוטל'ה שגונב את ההצגה מהשחקנים שלו?
אני מתפלל שאנשים יבינו שמה שאני עושה לא נועד לגנוב את ההצגה מהכוכבים שלי – ויש לי כוכבים בקבוצה – ולא משום אדם בבית"ר ירושלים. לא באתי לבית"ר לעשות הצגת יחיד, והייתי מצפה שגם המדיה תתייחס לעניין בצורה כזו ולא תעשה מכל מלה שלי פירושים. אני מדבר מספיק ברור ולא צריך לפרש את דברי. שיהיה ברור: אני לא מבקש שום הנחות מהעיתונות. יש לי קבוצה אטרקטיבית, בעלת קהל נפלא, שהגשימה העונה חלום אליפות ונמצאת בצמרת הכדורגל כבר כמה שנים. אז אני לא צריך הנחות.
מדוע אם כן אומרים שאתה גונב את ההצגה משחקנים שלך? שחקנים שהיו לך לא מרגישים כך?
לא, לא, לא. זה לא נכון. עיתונאים רוצים לכתוב כך. אני לא מאשים את העיתונות בעיתונות. אינני מתכוון להיות הצנזורה של העיתונות. אבל מה רוצים, שלא אדגים לשחקנים באימון שלא אלבש בגדי ספורט באימון שאבוא למגרש עם כובע טמבל שאבוא שתהיו שאדבר עם שניאותו מה רוצים שאעשה?
די שיניחו לי. נמאס לי לשמוע שהייתי שחקן גדול. מספיק, שיתנו לי מנוחה. הרי גם כששיחקתי היו כאלה שלא פירגנו לי. בעוד 20 שנה יהיו כאלה שיגידו שאני מאמן גדול. אתה יודע למהו כי בעוד 20 שנה לא אאמן. אז, די, הניחו לי.

הרבה שנים אני לא צריך למכור את עצמי מחדש על שום דוכן. או שאני לא צריך או שזה לא יעזור. התקשורת אוהבת אותי, אני אוהב את התקשורת ו...
אוהבת? אולי כדאי לומר שהתקשורת אינה אוהבת כלפיך?
לא, בפירוש אוהבת אותי. אני מרגיש זאת. שום דבר לא יצליח לקלקל אהבה של 30 שנה. אז הנסיון שלי עם התקשורת, שעלה לי כמה פעמים ביוקר, אנסה בכל דרך אפשרית להימנע מדברים שמתפרשים לא נכון ופוגעים בקבוצה שאני מאמן. וזו זו בית"ר ירושלים: קבוצה מצויינת, בעלת מאד שחקנים מוכשרים, הנהלה טובה שכבר הוכיחה עצמה והקהל נהדר.

זה רק מחריף את ההתלבטויות שהיו צריכות להיות לך. היית צריך לחשוב פעמיים בגלל החשש מן הכשלון.
חשבתי לא פעם ולא פעמיים אלא יותר מפעמיים. אני יודע היטב שהלכתי למשהו שהוא מאוד עדין. אני יודע גם איזו רמת ציפיות גבוהה יש מבית"ר ירושלים. ואם יורשה לי, גם ממני. אני יודע שאנשים עומדים עם משקפות, יודע שמעט מאוד אנשים היו מסתכנים ולוקחים את הקבוצה אחרי עונת האליפות. אני לא רוצה להסביר את ה„כן" שלי לבית"ר. אבל ה„כן" הזה אומר בעצם הכל.
אומר שאתה אוהב אתגרים? בכדורגל עם אתגרים? שקבוצות אפורות לא מעניינות אותך?
כן, נכון. אבל עבדתי גם בקבוצות אפורות או חלשות ומכל מקום יש לי זכרונות טובים מן השחקנים. היו לי בעיות עם חלק מהעסקנים, אבל הזמן נתן את התשובה הטובה ביותר לאותם עסקנים, שבגללם נאלצתי לעזוב קבוצות. הם דורכים במקומם ואילו אני הגעתי לבית"ר ירושלים. גם אילו הייתי מתכנן זאת מראש לא הייתי יכול לתכנן זאת טוב יותר.
אתה מתכוון לעסקני מכבי נתניה והפועל ת"א?
אני לא רוצה להזכיר שמות. ממילא לא חשוב מה שאני אומר – חשובות התוצאות שהקבוצה תשיג.

□□□

איך אתה מתכוון להתמודד עם ירידת המתח בקבוצה לאחר עונת האליפות?
לא אגיד לך מה אני חושב לעשות בהקשר זה, כי זו העבודה שלי. אני מודה שמאוד מאוד התלבטתי אם אני רוצה לחזור ולאמן. לא הייתי בטוח. אבל בית"ר ירושלים היא כל־כך גדולה, שהצליחה להחזיר אותי לאימון. תרגיש את זה. בהרבה יראת כבוד והרבה מחשבה אעשה כל מאמץ שהקבוצה שהחזירה אותי לאימון לא תיפגע מהפופולריות שלי, מהקשר שלי עם העיתונות ושההנהלה מהידע שלי בכדורגל. אני מאמין, ואני אומר זאת בלי ציניות, שיש לי מה להציע – גם לקבוצה אלופה. גם דאלגליש אמר לי...
התייעצת בדאלגליש? שאלת מה דעתו?
כן, כהחלט כן. את קני דאלגליש, עם הטיקטא הסקוטי הכבד שלו אמר לי: ,MORTI, YOU CAN DO IT BETTER' והוא לא התכוון לפגוע חלילה בקשטן. הוא התכוון לכך שלנו, לבעלי המקצוע, יש מה להציע. אתה יודע מזה עוד לא סמכתי על קבוצה אחת בעולם שזכתה באליפות ואת העונה הבאה החלה בלי מאמן. יש אמירים שלוקחים קבוצות שזכו באליפות. או אני עוד אחד מהחבורה הזו".
באשר אתה מודע היטב לירידה במתח, למוטל'ה
אני מודע היטב לירידה במתח, לירידה ביכולת ומודע לעובדה שאחרי שבוע עבודה בבית"ר יש כבר כאלה שרוצים לעשות סיכומים. אבל אי אפשר להפסיק את הליגה לפני המחזור האחרון. לפני המחזור האחרון אפשר רק להפסיק את העבודה שלי ואת זה כבר עשו לי בעבר. אבל גם זה לא גרם לי להסתתר, אלא לצאת החוצה ולהגיד „כן" לבית"ר ירושלים. ואם צריך הבוקר להגיד שוב „כן" אעשה זאת – בלי כל קשר לתוצאת המשחק נגד בני־יהודה. אמרתי להם „כן", כי אני מרגיש „כן".

„לא אתן לאף עיתון לפרק את בית"ר ירושלים. אני מוכן לקבל ביקורת מקצועית, על כך לא תשמע ממני מלה. אבל אני לא מוכן לקבל לא דברי שקר ולא דברי הסתה. אני אדם עם ילדים, משפחה, ואני לא מוכן, שכל מי שנותנים לו עט ביד יכתוב דברים שנועדו לפגוע בפרנסה שלי. אני מוכן להילחם על זה גם אם לא אאמן בכלל קבוצת כדורגל".

„אני מודע לעובדה, שאחרי שבוע עבודה בבית"ר, יש כבר כאלה שרוצים לעשות סיכומים. אבל אי אפשר להפסיק את הליגה לפני המחזור האחרון. לפני המחזור האחרון אפשר רק להפסיק את העבודה שלי ואת זה כבר עשו לי בעבר. אבל גם זה לא גרם לי להסתתר, אלא לצאת החוצה ולהגיד ,כן' לבית"ר ירושלים. ואם אני צריך הבוקר להגיד ,כן' בפעם נוספת – אעשה זאת בלי כל קשר לתוצאת המשחק נגד בני־יהודה. אמרתי להם ,כן', כי אני מרגיש ,כן'".

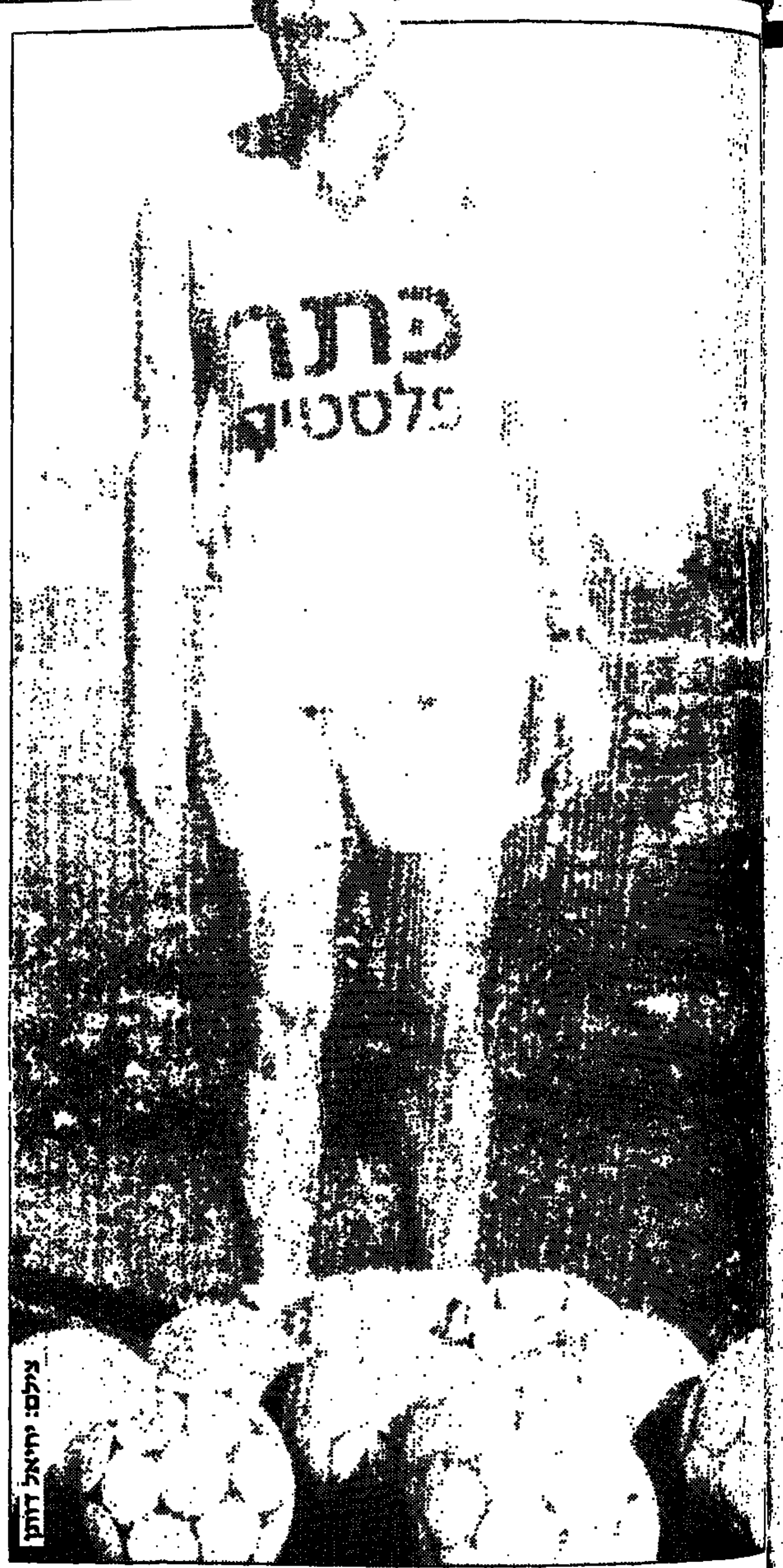

צילום: יחיאל זוהר

מו"מ ארוך: „לא הכסף, שיתפתי את מנהלי בית"ר בהתלבטויות"

המו"מ שלך עם ירושלים היה ארוך מהמצופה. נכתב אז כי אין הסכמה בנושא השכר שלך. היה מו"מ קשה?

זה לא מדוייק. ההתלבטות היתה שלי. שיתפתי את מנהלי בית"ר בהתלבטויות, ואני יכול לומר לך כי ההתייחסות שלהם אלי היתה רצינית ומקצועית.

נכון, עליתי שלוש פעמים לירושלים במקום פעם אחת ובעיתונים פורסם, כי זה בגלל הכסף. זה לא הפריע לי. מותר, אגב, לשני צדדים במשא־ומתן לדבר על זה. אבל המו"מ לא לקח יותר זמן בגלל הכסף. ההתייחסות אלי היונה רצינית והגישה כמו אל בעל־מקצוע שווה. רובי ריבלין ואברהם לוי כבר תרמו לבית"ר כל אחד את חלקו ואליהם הצטרף יו"ר חדש, בני נווניה, וביחד אנו עובדים כצוות.

על אורי: „כשאני נזכר עכשיו בקוריאה אני מקבל צמרמורת"

איך אתה מתכוון להתמודד עם הבעיה שמותירה הפציעה של אורי?
אני כבר מחכה לטלפון שלו מגרמניה לשמוע שהכל בסדר. אורי הוא מאוד חשוב להכנות שלי. אני לא הולך ללמד את אורי כדורגל. כמאמן אני רוצה להנות מאורי השוקן והספורטאי הגדול.

זה נשמע כמו שיר הלל.
זה מה שאני מרגיש. לפני עשר שנים, ב־1977, בסיאול בירת קוריאה אורי היה השחקן שהחליף אותי במשחק ה־97 שלי בנבחרת ישראל. הוא הבקיע שער במשחק הזה ורץ לשולי המגרש כדי להתחבק אתי. עכשיו, כאשר אני נזכר באירוע הזה, אני מקבל צמרמורת. נעולים לו שיחקתי יותר בנבחרת ישראל ומה עשה אורי אחר־כך לא צריך להזכיר. אני רוצה אותו במיטב ולכן נוחכה לטלפון שלו מגרמניה. זו הזדמנות טובה לומר, כי שפיגלר לא בא לגנוב את ההצגה מאורי – כי אני לא יכול ולא רוצה – ולא מאף שחקן טוב ומסור אחר

מכירת אוחנה: „מי שיבוא לבית"ר במקומו יקבל נעליים חדשות"...

לפני שנה ניסית למכור את אוחנה לקייזרסלאוטרן ולא הלך. והנה דווקא עכשיו, כשאתה בא לאמן, אוחנה הולך.

קייזרסלאוטרן רצתה את אלי אוחנה אבל בית"ר ירושלים רצתה בו עוד יותר. נפגשתי אז עם הנהלת בית"ר ובאותו מעמד הבטחתי להם, כי לא אעשה דבר שאינו מקובל על דעתם ובוודאי לא אעשה דבר שיפגע בהם. היום, בתום שנה, רוצה הגורל ואני בא כמאמן לאותה קבוצה – ואוחנה הולך לשחק באירופה. אני קורא לזה צחוק הגורל.

דיברתי עם אוחנה ואני יודע מה רץ לו בראש. ביחד עם התקוה והשמחה על יציאתו לאירופה אני מבחין גם בעצבות שלו. במסיבה שנערכה לכבודו השבוע, הוא ביקש ממני לברך. אמרתי לו: 'אברך כאשר תחזור לבית"ר ירושלים'.

כאשר שואלים אותי מי יחליף את אוחנה, אני עונה כי את אוחנה אי־אפשר להחליף. יבוא מישהו במקומו. אוחנה בוודאי לא ייעלב אם אומר, כי הרבה שחקנים גדולים בעולם עזבו את קבוצותיהם – וחן המשיכו להצליח. אני מקווה כי כך יהיה בבית"ר ירושלים. בכדורגל הישראלי אין אף שחקן שיכול להיכנס לנעליו של אוחנה. לכן, מי שיבוא במקומו לבית"ר יקבל נעליים חדשות...

„הפעם האחרונה שבה התרגזתי היה כאשר היה כתוב בעיתון שלך, כי הרווחתי 200 אלף מארק מעיסקת מכירת פיזנטי לקלן. לא הסכום הרגיז אותי אלא הצגת הדברים כאילו הרווחתי את הכסף שלא ביושר. דאגתי שפ.צ. קלן תתן לי מסמך רשמי ותפרט בו במה הרווחתי בעיסקה והמסמך הזה הוגש כחוק למשרדי מס ההכנסה בנתניה".

פוסטר השבוע

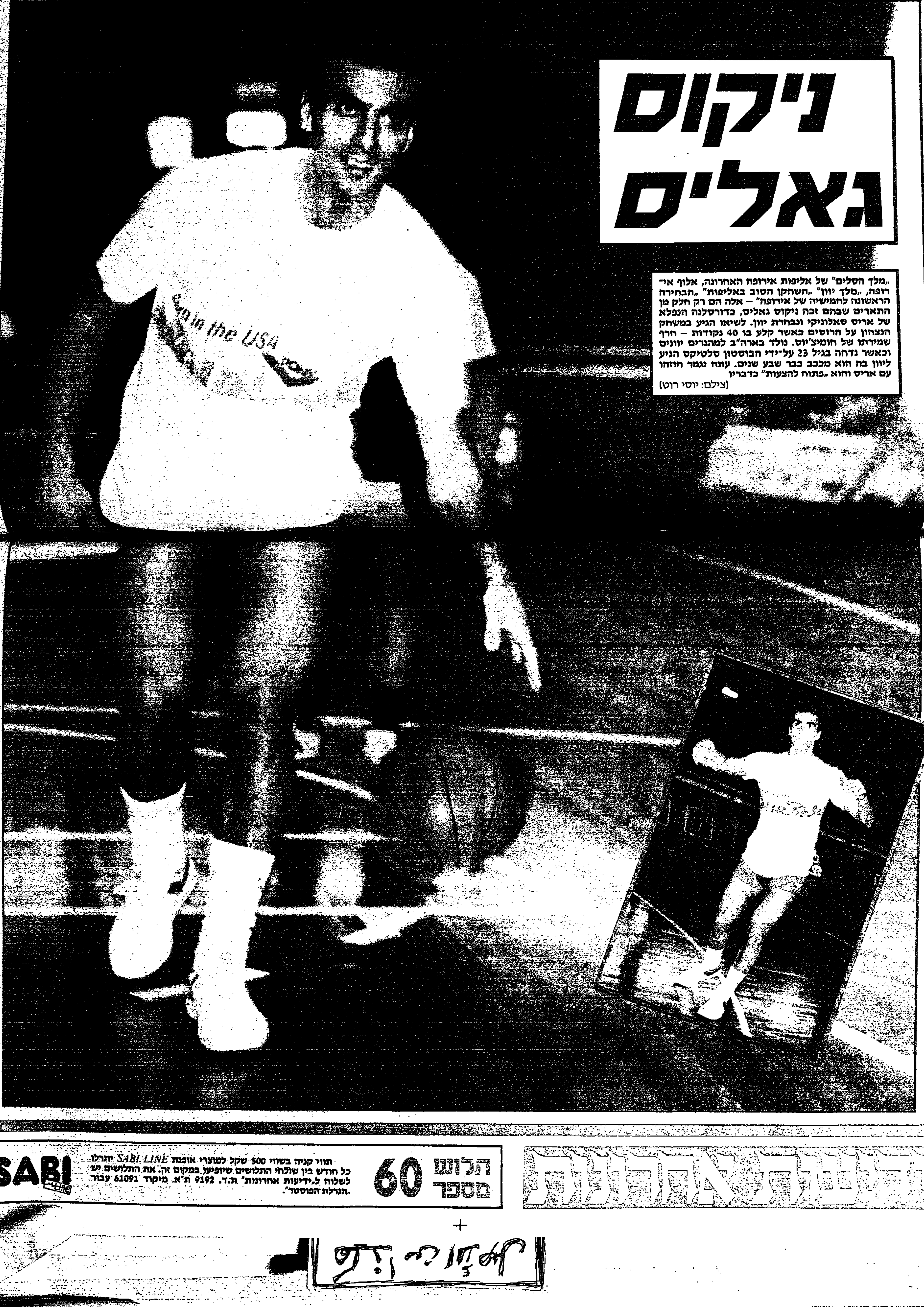

ניקוס גאליס

"מלך הסלים" של אליפות אירופה האחרונה, אלוף אי־רופה, "מלך יוון" "השחקן הטוב באליפות" "הבחירה הראשונה לחמישיה של אירופה" — אלה הם רק חלק מן התארים שבהם זכה ניקוס גאליס, כדורסלנה הנפלא של אריס סאלוניקי ונבחרת יוון. לשיאו הגיע במשחק הנצחון על הרוסים כאשר קלע בו 40 נקודות — חרף שמירתו של חומיצ'וק. נולד בארה"ב למהגרים יוונים וכאשר נדחה בגיל 23 על־ידי הבוסטון סלטיקס הגיע ליוון בה הוא מככב כבר שבע שנים. עתה נגמר חוזהו עם אריס והוא "פתוח להצעות" כדבריו

(צילם: יוסי רוט)

תלוש מספר 60

תווי קניה בשווי 500 שקל למוצרי אופנת *SABI LINE* יוגרלו כל חודש בין שולחי התלושים שיופיעו במקום זה. את התלושים יש לשלוח ל"ידיעות אחרונות" ת.ד. 9192 ת"א. מיקוד 61091 עבור "הגרלת הפוסטר".

SABI

נעול על מכבי

פרופיל השבוע / אבינעם פורת

אלון נתן. רק בן 20 וכבר מצפה לשנה החמישית שלו בבוגרים של מכבי ת"א ● העונה האחרונה, המוצלחת ביותר שלו עד כה, לא משכיחה ממנו את הקשיים במהלכה, את ה"קצרים בתיקשורת" עם המאמן שמעון שנהר ● לקראת תום העונה, כבר רשם הופעה מוצלחת בנבחרת. במחצית הראשונה של העונה עדיין היה שחקן־ספסל במכבי והצהיר על רצונו לעזוב ● היום הוא יכול להרשות לעצמו להודות, שלא היתה לו כוונה רצינית לעשות זאת

אלון נתן עולה לכתה ה' בליגה הלאומית – והוא בן 20 בלבד. בספטמבר יתחיל בשנה החמישית שלו בבוגרים. כמעט ותיק. כבר ישנן יותר דרישות ממי שנחשב בצעדיו הראשונים – כ"הבטחה". ארבע שנים וחצי, אולי קצת יותר מדי, לקח לו עד שתפס מקום טוב וקבוע בהרכב הראשון.

מה הכי מרגיז אותו? לשמוע שהוא עדיין לא עמד בתנאי האשראי העצום שניתן לו. כשהיה בן 16 וארבעה חודשים, כבר הורכב לעיני 20 אלף צופים בבלומפילד, בדרבי התל־אביבי, וגם הבקיע. ארבע שנים אחר־כך, עוד נאבק עדיין על זכותו לשחק. הפיסגה המובטחת נראתה רחוקה, מהלך כמה שנים נוספות...

"פשוט, היה חוסר תקשורת ביני לשמעון שנהר בשנתיים שלו במכבי, או ליתר דיוק במשך שנה וחצי. זה לא אומר שלא קיימתי הבטחות", הוא מבקש להעמיד דברים על דיוקם.

מה קרה בינך לשמעון, מה עיכב את ההתקדמות שלך?

"שנהר לא אהב את צורת המשחק שלי בהתחלה. טען שאני לא משקיע מספיק ורצה שארד יותר להגנה, שאשמור שחקן. חשבתי שאני לא בנוי לכך, כי הכוח שלי הוא דווקא בקו הקידמי. זה היה הקצר. בחצי השני של העונה האחרונה, אחרי ששיפרתי את היכולת בנקודות האלה, כבר קיבלתי את הקביעות. היה לי קשה מאוד אצלו, אם־כי אני חייב לומר שתמיד הערכתי אותו".

אמרת: חוסר תקשורת ביניכם. במה זה התבטא?

"לא רק במשחק, אלא גם מחוצה לו. הגענו למצב שבקושי היינו אומרים שלום אחד לשני. בכלל, כל הסיפור שלי עם שנהר התחיל ברגל שמאל: הוא העיף אותי כבר מהאימון הראשון שלו, לאחר שהגעתי באיחור של חמש דקות, עם הספרים מבחינות הבגרות. יכול להיות שאני טועה, יכול להיות שלא, אבל קיבלתי הרגשה שהוא הגיע למכבי עם דיעה קדומה נגדי".

היתה תקופה שהודעת על רצונך לעזוב את מכבי בגלל שלא נכלל בהרכב.

"נכון, זה היה לפני שנה וחצי. הייתי מאוד מאוכזב ואמרתי מה שאמרתי. אבל זה לא היה כל־כך משמעותי. פשוט, אני כל־כך נעול על מכבי, שבשום מקרה לא היתה לי כוונה רצינית לעזוב"...

המחזור הרביעי בליגה הלאומית בעונה שעברה, מכבי ת"א אירחה את הפועל כפר־סבא. פיגרה 2:0. בהפסקה שלף שנהר את הג'וקר שלו: המחליף אלון נתן. בתום 45 הדקות, הוזמן המחליף, אלון נתן, לסגל הנבחרת הלאומית. בקבוצה שלו לא היה לו מקום בין ה־11, אך לנבחרת הוזמן וגם שיחק בשורותיה, די בהצלחה, מול בראזיל.

איך קיבלת את העובדה שהוזמנת לנבחרת, כאשר בקבוצה היית מחליף?

"לא כל־כך הופתעתי, משום שאף־פעם לא חשבתי כשחקן־ספסל. זה האופי שלי. ידעתי, שפשוט ישנם חילוקי־דעות עם המאמן, כאשר אני חשבתי שאני צריך לשחק 70 אחוז בהתקפה ורק 30 בהגנה – ולא להיפך. כמובן שהבחירה של מיזרץ' חיזקה אותי מאוד".

שוחחת עם שנהר כדי לשמוע את הסיבות לאי־הרכבה שלך?

"השתדלתי שלא לשוחח יותר מדי, כי יש לי כבוד עצמי. בכל מקרה, התשובה שלו היתה בדרך־כלל קצרה: אתה לא יכול לשחק בהרכב. זהו. נמצאתי בלחץ, כי ידעתי שבכל משחק אני צריך להיות טוב ולהביא קבלות, כדי שאקבל עוד הזדמנות במשחק הבא. עד שהקרח נשבר".

הוא נשבר לאחר משחק חורפי מול בית"ר ת"א, 1:3, באיצטדיון וינטר. נתן, שוב כמחליף, הפגין יכולת יוצאת מהכלל. הבקיע, בישל, השביע צם את רצונו של שנהר. סוף־סוף זכה לקביעות המיוחלת וכפי ששנהר יאמר (ראה מסגרת) לא הורחק עוד מההרכב גם בימים יותר חלשים שלו.

כיצד אתה מסכם את השנתיים שלך עם שנהר?

"שנה וחצי היתה מבוזבזת על חוסר הבנה, וחבל. חצי־השנה האחרונה כבר היתה טובה. אם שנהר היה נשאר, כבר לא היתה לי אתו בעיה".

■■■

חביבם של רבים מאוהדי מכבי ת"א, נוכח סיגנונו האטרקטיבי. "נולד" עם הכדור ברגל. זוכר עצמו מכדרר בשכונת נורדיה מגיל אפס, לפני שידע לספור את השערים שהבקיע במשחקים בין־העמודים מול ותיקים ממנו. אלון קפלן, היום חוזר בתשובה, שלח אותו למכבי ת"א כשהיה בן שבע וחצי.

המאמן, יצחק לבני, לא התלהב לקלוט אותו בין בני התשע. אי־אפשר היה להסדיר לו כרטיס־שחקן. בהמשך, בהשפעתו של עסקן שראה אותו, הצטרף לקבוצה ושיחק. "אם גובהו ממוצע של ילד בגיל הזה הוא 1.35 מ', הרי שאני הייתי משהו בסביבות 1.30 מ', גובה־רשא ממש", נזכר אלוני.

על־פי עדותו של אלוני אמר עליו לאחר מעשה המאמן לבני: "הוא אחד היחידים שהביא את הכדורגל שלו למכבי – ולא למד אותו שם". אלוני הגיע לאימונים במגרש המכביה על אופניים ולעתים על סקייטבורד...

במשך השנים, עברה השמועה מפה־לאוזן על הכשרון הגדול הצומח במחלקת הנוער. אלון נתן, שבינתיים עבר להתגורר עם משפחתו בשיכון ל', הורץ באימוני הבוגרים ע"י דוד שוייצר, כשהיה בן 15.

כחלוף שנה, הזניקו יצחק שניאור לליגה הלאומית, תחילה כמחליף מול הפועל לוד ואחר־כך בהרכב הפותח, בדרבי נגד הפועל. הבקיע בנגיחה, והוא זוכר את הדקה: "17". איך אפשר לשכוח. שוייצר ושניאור, גם הם משיכון ל'. "לא קשרי שכנות הביאו אותי לקבוצה הראשונה", אומר אלון.

היום, כמה שנים אחרי, הוא מסכם את ההרצה הראשונה: "אני חושב שהיתה טעות להרבה מדברים שאתה רך ועדין, אבל אני לא יכולתי להזיז אותך"... בר לא מה שהיה.

בימים הקשים שלו, הוא טוען, לא זכה בגיבוי מספיק מחבריו. רצה שינסו בדרך כלשהי לשכנע את המאמן בכישוריו. בעצמו אינו יודע מה היו צריכים לעשות. הוא, בכל מקרה, המתין לפעולה לטובתו. כשלא נקטו צעד כלשהו, התאכזב.

על אבי כהן, שהתריס נגדו "אתה מפונק", הוא דווקא אינו כועס. "אבי לפחות דיבר דוגרי ואמר את מה שחשב".

עובר נושא: "שמתם לב שהבקעתי עשרה שערים בעשרים מחזורים, ואני עוד קשר? אפשר לומר שהיתה לי עונה לא רעה לגמרי". לשאלה מדוע הירידות (או ההעלמויות) התכופות מדי שלו, לאחר ההבריקות, הוא משיב: "אי־אפשר לצפות משום שחקן שיהיה 90 דקות בכל המגרש. חוץ־מזה, למדתי לעשות עבודה חשובה אבל לא מורגשת לקהל, בהגנה. הרי פריצה טובה אחת מרשימה יותר מ־15 פעולות טובות בהגנה".

אלוני על העונה הבאה:

גיורא שפיגל, הבוס החדש: "אני מאמין שאוכל לבוא אצלו לידי ביטוי, מפני שהוא היה שחקן התקפי".

מכבי ת"א: "כמו שאני הגעתי סוף־סוף למשהו, כך מכבי הגיע לתואר. וזה סימן לבאות. סימן ליתר בגרות. מתחילה תקופה טובה, אני יודע מה שאני אומר".

הנבחרת הלאומית: "אשקר אם אגיד שמקום בסגל למסע לאוקיאניה יספק אותי מראש. כל כדורגלן צריך לחלום על מקום בין ה־11 הראשונים. אפילו שיש לנבחרת שחקני־קשר מצויינים. מלחמה, בכל מקרה, על מקום בהרכב הראשון, היא דבר שכל כדורגלן חייב לעשות".

אלון נתן, חייל, פקיד בבסיס מזון, שלוש בחינות חסרות לבגרות שלו, כשרון שהמתחיל להבשיל, אהבת הקהל של מכבי. מספר איך זה לוותר על פרטיות: "אני רוואק לא לוקח את זה קשה, להיפך, בכיף. לא מפריע לי שעוצרים אותי ברחוב, ששולחים מכתבים ומטלפנים. שביציע שרים וקוראים בשמי. לא מפריע".

האוהד של האוהדים.

כיב אותי מוקדם כליכך. לא בגלל הכישורים האתלטיים, אלא בגלל המנטליות של בן 16 ו־17. בגיל כזה אסור היה לצפות ממני לתוצאות מיידיות. יכול להיות שחשבו על הטווח הארוך. אם כך, הטעות קטנה יותר".

■■■

חוזרים לעונה הזו. צמח והתחשל. לא עוד "ציפלון", אלא גובה 1.80 מ', 72 ק"ג משקל. גבר־גבר. נזכר: "משה סיני אמר לי: כולם חושבים שאתה שבריר, ובסוף באת ופירקת אותי במשחק. אלי אוחנה אמר:

שנהר: "אולי בנבחרת הוא מתבטא טוב יותר"

שמעון שנהר, המאמן הפורש של מכבי ת"א, על תקופת חוסר ההבנה עם אלון נתן [illegible]

N.B.END

N.B.A / מנחם לס, ניו־יורק

משחקי הפלייאוף הסתיימו וירד המסך על העונה הטובה ביותר של הליגה הטובה מכולן – עכשיו יש תחושה של ריקנות ● מה עוד נותר לעשות, חוץ מלהעלות זכרונות ולסכם? ● קארים – שווה את משקלו בזהב; בירד – כנראה שיש סטאנדרט מיוחד בשבילו; ריילי – כבש מקום בשורה הראשונה של המאמנים; סלטיקס – המחמאות לא פותרות את הבעיות הקשות שלהם. והלייקרס? הלייקרס הם האלופים. נקודה

מה שצריך היה לקרות – קרה. הקבוצה הטובה ביותר בכדורסל עשתה מה שציפו ממנה, אם כי הסלטיקס נתנה לה כמה כא[illegible] רציניים. אילולא הג'וניור־הוק של מג'יק ובלי איבוד הכדור של מקהייל, הייתם קוראים היום על המשחק השביעי בסידרה, במקום את סיכום הפליי־אוף.

עונת כדורסל נפלאה. ללא ספק הטובה בתולדות ה־N.B.A. למרות שבגמר שוב נפגשו שתי הילדות הגדולות, הרי הליגה הופכת בהתמדה לליגה שבה יש כ־10 מועמדות רציניות לתואר. גם שאר הקבוצות מתחזקות. הקהל הגיב במספרים, כשבמשך העונה, ובהמשך בפליי־אוף, נשברו כל שיאי הצופים. עתה, כשמשחקי הפליי־אוף נסתיימו, אני מרגיש לפתע מן ריקנות. משהו שהתחיל בראשית נובמבר והפך לחלק בלתי־נפרד מהחיים, לפתע נגמר.

אלה המחשבות המתרוצצות עתה במוחי, שלושה ימים אחרי הסל האחרון של עונת 1986/87:

קארים מול די.ג'יי. במשחק האחרון של הסידרה. קארים פשוט שווה את משקלו בזהב. עם הקרחת החדשה או בלעדיה (צילום רדיו: "אי.פי")

קארים

הוא יכול להיות בן 21, 30 או 40. הסיפור עם קארים אינו משתנה. כוח בלתי ניתן לעצירה, סנטר ששווה את משקלו בזהב. במשחק האחרון קלע 32 נקודות ב־29 דקות משחק בלבד. אומנם הוא ישב על הספסל ברוב הרבע השלישי, שבו חזיתם בישראל, אך בחצי הראשון הוא־הוא שהחזיק את הלייקרס במשחק, כשמג'יק והשאר שיחקו כאילו מעולם לא ראו את בוסטון, והיתה זו המלחמה האדירה של קארים, שמנעה מהסלטיקס לברוח ב־15 הפרש.

הלייקרס הולידו את קארים מחדש עם רכישתו של מייקל תומפסון, אחת הרכישות המוצלחות של העונה, אם לא הטובה שבהן. עם תומפסון, המספק לענק את דקות המנוחה הדרושות לו, קארים יכול לשחק גם עד גיל 50. ועם קארים, כל קבוצה היא מועמדת אוטומטית לתואר.

בירד

האמת חייבת להאמר: "הצפור האמיצה הטילה ביצה". אולי אייזיה תומאס צדק אחרי הכל? אולי ישנם בליגה שני סטאנדרטים למדידה, אחד לכל הליגה והשני ללארי בירד? כשוורתי ובירון סקוט המשיאו בילדים ב"גארדן", כולנו עלינו עליהם. טענו שאין להם לב ושהם יכולים לשחק רק בהוליווד. על בירד כמעט שלא מדברים. כשלו יש משחק רע – והוא היה קטסטרופה במשחק האחרון – מבטלים זאת כמקרה־ביש. אך המספרים אינם משקרים: בארבעת המשחקים האחרונים הוא קלע רק 38.9 אחוז.

כמובן שבירד הוא אחד הטובים אי־פעם. אני מאמין, שהעייפות לבסוף חיסלה אותו. כמה לחץ יכול אדם לשאת, כשבוזלקים גדולים משך העונה הוא נושא קבוצה פגועה על גבו? כמה 43 דקות למשחק יכול אדם לשחק ברציפות?

אך זה לא אומר שהביקורת צריכה לעבור על בירד כאילו מאומה לא קרה. במשחק האחרון אפילו הוא נעלם. ה־MONEY-PLAYER הזה הראה שגם הוא יכול להיעלם במשחק החשוב ביותר. מה שבירד הראה לכולנו הוא, שאפילו הוא בשר ודם. הוא יודע שמשחק רגיל שלו היה גורם למשחק שביעי.

ריילי

הדבר האחרון שפאט ריילי רוצה הוא שיגידו שהלייקרס, מודל 1987, היא קבוצה שנבראה בצלמו. בקבוצה שיש לה את מג'יק וקארים קשה למאמן להתבלט. ובכל זאת, ריילי כבש סוף־סוף מקום בין מאמני הליגה המעולים. לא רק שיש לו את אחוזי ההצלחה הטוב בליגה, הוא גם מוביל באליפויות ונצחונות פליי־אוף. הוא גרם שינוי קיצוני במשחק של מג'יק, בהבריאו אותו לקלוע יותר נקודות ובנתינת האור הירוק לזריקות מרחוק. הוא גם היה הקובע העיקרי ברכישתו של תומפסון. איך אמר בירד בסוף המשחק? "לסאן־אנטוניו מגיעה חצי ממדליית האליפות. הוא־הוא שהכניס לנו את זה". ריילי אמר השבוע: "אני יודע שהסלטיקס היו האחרונים שניצחו גב־אל־גב (פעמיים ברציפות) ב־1969. אנחנו נעשה זאת בשנה הבאה. אני מבטיח זאת".

הסלטיקס

ומה עם הסלטיקס? ראשית, מותר להם לחייך, אפילו אחרי ההפסד המר. מותר להם לחייך, כי מה שעבר עליהם השנה היה רחוק מהומור כמרחק השמש מהירח. את הסיפור יודעים כולכם: מוות (לני ביאס), פציעות לשחקני־מפתח. עם קבוצה מלאה טלאים הם הסתכלו למוות ישר בעיניים שלוש פעמים רצופות משך הפליי־אוף – כולל משחק שביעי דרמאטי נגד מילווקי ודטרויט – והם נשארו בחיים.

לא רק שנשארו בחיים, הם כמעט וגרמו סנסאציה ללא תקדים נגד הלייקרס. "המשחק הרביעי. שם הפסדנו את הפלייאוף" – אמר איינג' – "אצטרך לחיות עם מחשבה זאת כל ימי חיי".

אך למרות שבוודאי־והלבשה של הסלטיקס המשפט תנאמר ביותר היה "בשנה הבאה, באותו מקום, אך מנצחת אחרת" – הסלטיקס עומדים בפני שוקת שבורה ובפני החלטות קשות. מלים בלבד לא יהפכו את הקבוצה המבוגרת בליגה לצעירה יותר. הן גם לא יביאו דקות־מנוחה (ללא נזק לקבוצה) ללארי בירד. שחקנים חדשים יעשו זאת.

אך הצרה של הסלטיקס היא תקרת־השכר הנגבהה שלהם, שאינה מאפשרת קניית שחקנים ללא ויתור על הקיים. אם הסלטיקס לא תחליט על אוברול של החמישיה הפותחת, סיכוייה להביא שחקנים בעלי יכולת מה־FREE-AGENT קלושים ביותר. סקוט וודמן עם ה־750 אלף דולר שלו הוא, למעשה, היחיד שעליו יוכלו לוותר כדי למצוא מקום לממלאי־מקום צעירים וחזקים.

הרגל של מקהייל, וכיצד תתרפא, היא שאלה נוספת. גם ביל וולטון הוא בר־החלפה, אך משכורתו היא רק 450 אלף דולר ולפי חוקי הליגה, התחליף שימצאו יכול להשתכר רק מחצית משכר זה. זה מביא את הסלטיקס לשוק שחקנים ברמה של לי ג'ונסון, והשאלה היא האם זה יספיק.

טלוויזיה

נהדר, זו המלה היחידה המתאימה לתאר כיסוי המשחקים בטלוויזיה. חזיתי בכל המשחקים במערב בטלוויזיה, ונהניתי הנאה מלאה, למרות שאני לא מהחסידים הגדולים של כדורסל באמצע יוני. זהו גם הרעה של מיליוני אמריקאים, ששברו את כל שיאי הצפיה, מלבד במשחק האחרון, עם מאשלת השידור בצהריים.

עם זאת, לידיעתכם: אחוז הצפיה בטלוויזיה היה קטן כאן אפילו מבישראל! דירוג נילסן (לפיו מודדים את אחוזי הצפיה בתוכניות השונות) הודיע שמלבד במשחק האחרון, הדירוג היה 15.6, כ־1.1 מעל הפליי־אוף של השנה שעברה. כל נקודת נילסן שווה 874 אלף בתים ותמים בשידור. אם ניקח ממוצע של 2.5 אנשים למקלט, נקבל כ־34 מליון צופי טלוויזיה. וזו בערך 13 אחוז מהאוכלוסיה. מעניין כמה זוז בשידורים בישראל. אך כאן ממשיים אלה עושים מהכדורסל סוף־סוף "ליגת עליונה", בשורה אחת עם שאר ענפי הספורט המקצועיים.

לא רק המספרים דיברו. אני בטוח ששמעתם ונהניתם מההסברים המקצועיים של טום היינסון, שחקן הסלטיקס לשעבר ואחר־כך מאמנה. הוא מרב במשחק ריגשית ונפשית, ועל אף קולו הצרוד לעתים ושפתו שלא היתה מספקת כדי ללמוד אנגלית באוקספורד, הוא מוצא דרך לאזן את הסנטימנט בין עכברי־הכדורסל לבין הצופים המנוסים. והעיקר – הוא יודע מתי לשתוק ולתת לתמונה להראות את הדרמה. לצידו עבד אחד השדרים הטובים, דיק סטוקטון. משחק הלייקרס בה מחיר, שלסטוקטון מגיעה מדליית־זהב על האופן השקט וחוש ההומור שלו.

החמישיה: מג'יק, דאנטלי, וורתי, מקהייל וקארים

אני יכול להתאפק מלבחור את השחקנים הטובים ביותר בסידרת הצ'ירוגבל והגמר: חמישיה שלמשחק גארדים – איגי נהרון סקוט (בוסטון), פורוורדים – אלוס (סיאטל) [illegible] (בוסטון). חמישיה שניה: גארדים – אייזיה תומאס (דטרויט) ודניס ג'ונסון (בוסטון), פורוורדים – בירד [illegible] (לוס־אנג'לס), סנטר – מקדניאל (סיאטל). חמישיה ראשונה: גארדים – מג'יק (לוס־אנג'לס) ודאנטלי (דטרויט), פורוורדים – וורתי (לוס־אנג'לס) ומקהייל (בוסטון), סנטר – קארים.

ריאל: הפיאסטה ה־22

עוד לפני שתמו משחקי־ההכרעה בספרד, כבר הבטיחה לעצמה ריאל מאדריד אליפות שניה ברציפות וה־22 בתולדותיה ● היא עשתה זאת אחרי שהצליחה להתגבר על משבר שפקד אותה במהלך העונה – ולמרות שנוצחה פעמיים על־ידי מי שנאלצת להיות סגניתה בפעם השניה ברציפות, ברצלונה ● סוד ההצלחה של ריאל העונה – ההתקפה. במלים אחרות: סאנצ'ס, בוטראגניו

זירת־חוץ / חגי קרן־צבי

ריאל מאדריד פתחה ביום ראשון את קרנבל ההכתרה שלה, בחדר־ההלבשה של סרגוסה, אחרי שניצחה שם 1:3. ה"קורבן" הראשון לחגיגת הכתר היה נשיא המועדון, ראמון מנדוזה. השחקנים עשו לו מארב ודחפו אותו למקלחת. "הפיאסטה התחילה, הפיאסטה התחילה", זעק למיקרופון שדר־הרדיו, עוד לפני תום המשחק בסרגוסה. התואר ה־22 והשני ברציפות של ריאל נתן את האות להשתוללות שמחה במאדריד.

אמיליו "העיט" בוטראגניו. 14 השערים שכבש בליגה דירגו אותו במקום ה־11 בטבלת מלך השערים. זה לא כולל את חמשת השערים שכבש בגביע אירופה לאלופות. אמיליו ידע עונות טובות יותר אבל זה לא מעיב על תרומתו לאליפות ה־22 של ריאל

זה היה סיומו של מיבצע התאוששות נדיר שביצעה ריאל העונה. מעטים, אם בכלל, האמינו שתצליח לעשות זאת, כאשר נראתה כשבר־כלי, אחרי שנוצחה 3:2 בברצלונה, באמצע העונה הרגילה, משלושער של גארי לינקר.

שחקני ריאל ומאמנה ההולנדי ליאו ("המעשן") ביינהאקר צפו בקנאה – אך לא ביאוש – בלינקר, שניקב אחרי כמה שבועות את שער נבחרת ספרד בארבעה שערים – 2:4 – ב"היכל בארנביאו".

כושר ההבקעה המצויין של לינקר, והתואר שתמיד יעניק לו הילת זוהר – "מלך השערים" של המונדיאל – יצרו בליגה הספרדית הרגשה של אין כמו ברצלונה. ועם יתרון של ארבע נקודות שרכשה בראש הטבלה, במירוץ מול ריאל, היה "ברור" שכתר האליפות עובר ממאדריד לברצלונה.

אבל במחזור הלפני־אחרון של משחקי־ההכרעה, ביום א', התברר שוב שתהילות המונדיאל אינן בהכרח ערובה להצלחה בליגה. שחקן שלא כל־כך הצליח במולדתו, מכסיקו, הוגו סאנצ'ס, נטל את התואר האישי והקבוצתי, במדי ריאל. סאנצ'ס, עם 33 שערים, מסיים את הליגה כ"מלך השערים" הרבה לפני גארי לינקר – 20 – שהוא הסגן הכפול שלו, בדירוג השערים ובדירוג הכללי בליגה.

● מהפך

המאבק הזה, בין סאנצ'ס ללינקר, מאפיין את המהפך שחוללה ריאל בליגה. עם כל המהומה שחולל לינקר בליגה הספרדית, היתה ההתקפה של ריאל הרבה יותר טובה מזו של ברצלונה בליגה. 82 שערים הבקיעה ריאל, מהם 14 ע"י אמיליו ה"עייט" בוטראגניו (הוא במקום ה־11 בדירוג המבקיעים בליגה, וזה לא כולל את חמשת השערים שכבש בגביע האלופות). 82 שערים אלה – 22 יותר מאשר ברצלונה, שבהתקפתה נוסו גם מארק יוז וסטיב ארצ'יבלד – עשו את התקפת ריאל לטובה ביותר בליגה הספרדית.

ההגנה של ברצלונה היתה אומנם הטובה ביותר העונה (וזה לא ישתנה הרבה במחזור הסיום) – רק 27 שערי חובה. אבל זו של ריאל, שספגה 35 שערים, הוכתרה, מה שמוכיח בפעם נוספת את המימרה הנדושה – ההגנה הטובה ביותר היא ההתקפה.

ההבדל בין טרי ונבלס, מאמן ברצלונה, לליאו ביינהאקר מריאל, התבטא בגישה לליגה: ונבלס אולי נהנה מהקציר של לינקר ושות' במשחקים היוקרתיים נגד ריאל (ורשם נצחון נוסף עליה, 1:2 ב"נואו קאמפ"), בעוד ביינהאקר ראה את התמונה הכוללת של הליגה, חשב לטווח רחוק.

ברצלונה, עם הרבה הרבה השקעות בלינקר, מארק יוז ועם הרבה הרבה דולארים על הספסל – סטיב ארצ'יבלד (שבהמשך העונה ירש את יוז) וברנד שוסטר – לא ידעה איך לשחק נגד קבוצות בינוניות. גיחון, החמישית בדירוג, קבוצה מעיר קטנה הכניסה את "ברצה" ב"נואו קאמפ" 0:4. במשחק בגיחון, ביום ראשון האחרון, שוב נוצחו לינקר ושות', 1:0, ואיבדו את הסיכוי האחרון לזכות בתואר.

ביינהאקר הוחתם בתחילת העונה ע"י ראמון מנדוזה, נשיא ריאל. קודם לכן עשה שלוש עונות בסרגוסה שבהן הפך אותה לקבוצה מסוגננת ותוקפת, ושנתיים כמאמן הולנד, עם נצחון על הונגריה בבודאפשט אך הפסד לבלגיה בהכרעה למכסיקו. לואיס מולובני, המאמן הקשיש שיורד ועולה מחדר מועצת־המנהלים, הוביל את ריאל אשתקד לכתר אליפות ראשון אחרי ארבע שנים, שבהן נדדו הכתרים בחבל הבאסקים: שנתיים בסוסידאד סאן־סבסטיאן ושנתיים באתלטיקו בילבאו.

הוגו סאנצ'ז. החלוץ המכסיקני של ריאל כבש 33 שערי־ליגה כדי לזכות בתואר "מלך השערים" הרבה יותר מסגנו, גארי לינקר (20). הוא היה הגורם העיקרי לכך שריאל כבשה העונה 82 שערים בליגה. הוגו החל "לפרוח" כשולדאנו נעדר מחמת מחלת הכבד

אצל מולובני, שגם זיכה את ריאל בשני גביעי אופ"א רצופים, התחשלה השלישייה התוקפת – המצויינת – שכללה את חורחה ולדאנו מארגנטינה, הוגו סאנצ'ס ממכסיקו וה"עייט" הספרדי אמיליו בוטראגניו.

השלד של ריאל כלל גם את חואניטו הוותיק בקשר תוקף, גאלייגו הטכני כשחקן־קישור נייד שמאלי עולה ויורד; גורדילו וקאמאצ'ו כצירים בהגנה: מיצ'ל וסולנה בקישור והשוער בויו.

● מחלה

אבל דווקא השלישיה המובילה של ריאל בהתקפה התפרקה אחרי חצי־הליגה, כשולדאנו נאלץ לפרוש עד סוף העונה בגלל מחלת כבד.

בריאל הגיבו על כך מהר מאוד – וחטפו את הקשר מילאן יאנקוביץ' מהכוכב האדום בלגראד, כאשר הקבוצה היוגוסלבית הגיעה למאדריד לגומלין ברבע־גמר האלופות (ונוצחה). ריאל יכלה היתה אומנם להציב את קרלוס סנטיליאנה המתגבר בגביע אירופה, אך בליגה הוא היה יכול להיות רק מחליף. יאנקוביץ' אכן הלך והצטיין בסוף הליגה הרגילה ובמשחקי ההכרעה, באסיסטים שלו.

החתמתו של יאנקוביץ' היתה צעד מוצלח נוסף של הנשיא מנדוזה. האיש הזה, שהוציא את ריאל ממשבר כספי חמור לפני חמש שנים, הוא בעל רעיונות מקוריים מוצלחים. בינואר הביא את דייגו מראדונה למסיבה במאדריד ומאז לא פוסק דייגו להודיע, שבבוא העת – ישחק בריאל.

● סילוק

בריאל, שזכתה שש פעמים בגביע האלופות של אירופה, מהן חמש כרצופות, אוהבים הכל בגדול. לכן הזכייה בגביע אופ"א, פעמיים ברציפות, היתה השג יפה, אך לא מספק דיו. גביע האלופות הוא העיקר.

העונה יצאה ריאל מהמיפעל הזה כשן ועין מול באיירן. התבוסה במינכן 4:1 היתה קשה. מה שהתרחש סביב לה היה מביש. חואניטו השתולל ובעט בלותאר מתיאוס השרוע. הוא סולק, כמובן. גם המגן מינו לא סיים את המשחק. חואניטו הושעה לארבע שנים מגביעי אירופה, ולפני שבועיים נתנה לו ריאל פיטורין בכבוד, כשמכרה אותו.

אומנם, מול מנשנגלארבך, יובנטוס ואנדרלכט סגרה ריאל בעבר פיגורים גבוהים. אבל במצב שהקבוצה נקלעה אליו אחרי תבוסת מינכן, לא היה לה סיכוי והיא אכן נפרדה ממיפעל האלופות בנצחון של כבוד – 0:1.

בגביע הספרדי הלכה ריאל עד חצי־הגמר, כשנוצחה לפני כשבועיים בסיכום ע"י יריבתה העירונית, אתלטיקו.

נצחונה של ריאל על ברצלונה, הוא גם נצחונו של ביינהאקר ה"אפור" על טרי ונבלס, מאמן ברצלונה. "ברצה" נאלצת לסיים עונה שניה ברציפות כסגניתה של ריאל. את זה לא אוהבים בברצלונה.

בריאל – כן.

קט־סל / זאב הרצברג

6,500 שחקנים, 2,390 משחקים, 226 קבוצות ב־23 מחוזות

המיפעל של משחקי הקט־סל קיבל העונה תנופה ומימדים רציניים ביותר. את ההוכחה לכך אפשר היה לראות בנתוני המשחקים, שבהם נטלו חלק ב־2,390 משחקים כ־6,500 כדורסלנים וכדורסלניות, בני 10 – 12, מ־226 קבוצות, שחולקו גיאוגרפית ל־23 מחוזות ברחבי המדינה.

היתה זו עונה מסקרנת ומרתקת מאוד. רוב התחרויות התנהלו ברמה מקצועית גבוהה, תוך כדי הצגת יכולת אישית וקבוצתית נאה של כדורסלני העתיד. בכמה קבוצות נתגלו כישרונות.

ברוב המועדונים קיבלו שחקני הדור החדש טיפול מקצועי וניהולי יסודי, מידי המאמנים והמנהלים. לאור התייחסות זו יש לקוות כי בטווח־הארוך נהיה צפויים לגל חדש של כדורסלנים מצטיינים, המועמדים להשתלב בנבחרות הלאומיות ובקבוצות בליגות השונות.

במהלך העונה גילו הצעירים שאפתנות רבה ורצון עז באימונים ובמשחקים וזאת יש לזקוף לזכות המאמנים, שהקדישו שעות רבות להחדרת אהבת המשחק בקרב פרחי־הכדורסל. צעד חשוב בפיתוח והתקדמות הענף יש ליחס גם לאולמות הכדורסל המטופחים והמסודרים, בהם התחרו חלק מהקבוצות.

■■■

אגודות רבות ניצלו את הפעילות הספורטיבית כבר מגיל צעיר זה, ושילבו בנוסף למסגרת האימונים והמשחקים פעולות חברתיות ותרבותיות מגוונות ומעניינות. בתוך הקבוצות אימצו להם הילדים, בעזרת הוריהם, מינהגים חברתיים וחינוכיים. כמו לדוגמה אירוח הקבוצות האורחות בתום המשחקים, חגיגות ימי־הולדת וכדומה.

מעטות הקבוצות שהתפרקו במהלך הליגה, ומצומצם היה מספרן של הקבוצות שלא התייצבו למשחקים. אנו מקווים שלקראת העונה החדשה יופיעו כל הקבוצות שתרשמנה באיגוד הכדורסל.

מאמצים רבים הוקדשו מצד ראשי איגוד השופטים כדי שהשופטים מאיגוד שופטי הכדורסל יופיעו העונה לכל המשחקים. גם בתחום זה חל שיפור ניכר בהשוואה לעונות קודמות. אך עדיין בעיה זו לא באה על פיתרונה בשלמותה. יש להבין, כי ההיעדרות של אנשי־המשרוקית גורמות אכזבה לילדים, ופוגעות בדרך חינוכם למישמעת, סדר, הגינות וכיבוד השופט.

■■■

• "ידיעות אחרונות", הפורש את חסותו באמצעות מדור זה על משחקי־הליגה, זו העונה השמינית ברציפות, יעניק פרסים, ביום שני הקרוב (22 ביוני, 1987 בשעה 17.30) במסגרת טקס הסיום החגיגי שיתקיים בהיכל הספורט בחולון ל־23 הקבוצות המצטיינות (בנים ובנות) שסיימו במקום הראשון בכל מחוז.

ועדת הקט־סל באיגוד הכדורסל בשיתוף עם מועדון הכדורסל של הפועל חולון ו"ידיעות אחרונות" משלימים בימים אלה את ההכנות לקראת אירוע השיא של עונת הקט־סל.

כל המאמנים, המנהלים ושחקני הקט־סל ברחבי המדינה מוזמנים לחגיגה לציון ירידת המסך על ליגת קט"סל (הכניסה חופשית).

מסיבת הסיום תכלול גם שלושה משחקי־ראווה:

נבחרת הקדטים של ישראל שהעפילה לגמר אליפות־אירופה בהונגריה, נגד נבחרת אס"א, בשורותיה מספר שחקנים מהליגה הלאומית אשר ייצגו את ישראל במשחקי האוניברסיאדה ביוגוסלביה. ושני משחקי קט־סל מקוצרים: בני־יהודה תל־אביב – הפועל ניר־דוד (בנות), מכבי מרכז רעננה – הפועל חולון (בנים).

להן המועדונים שיוכתרו לאלופים ויזכו בפרסי "ידיעות אחרונות":

בנים: הפועל כפר־בלום (מחוז גליל־עליון); הפועל ראש־פינה (צפון); הפועל רמות (רמת־הגולן); הפועל אשדות־יעקב (עמק־הירדן); הפועל ניר־דוד (בית־שאן); הפועל גבע (עמקים); אליצור קרית־אתא (חיפה); הפועל גן־שמואל (שומרון); הפועל גבעת־חיים מאוחד (נתניה); מכבי מרכז רעננה (שרון); הפועל הרצליה (רעננה); הפועל אורן רעננה (פתח־תקוה); הפועל אתרוג גבעתיים (דן); הפועל הדס גבעתיים (תל־אביב); הפועל בני־ברית יפו (שפלה); אליצור ראשון־לציון (מרכז); אליצור אחוה גזה־דור רמלה (שורק); הפועל ירושלים (ירושלים); הפועל אשדוד (דרום); הפועל צפון אשכול (נגב).

בנות: הפועל דפנה (צפון); הפועל ניר־דוד (עמקים); בני־יהודה תל־אביב (מרכז).

כתובת אולם הכדורסל: רחוב אחד במאי 40, חולון.

אלה הם ילדי מכבי גדרה, שהופיעו במחוז שורק וסיימו את העונה במקום השביעי. עומדים, מימין: עמית בן־שד, חיים עורקבי – מאמן, בועז דורפמן, דני הרץ, אסף דפנר, ניר עזרי, גלעד בן־גל, ציון כהן, בני קוטין – מנהל; כורעים, מימין: זיו דגן, אמיר פישמן, אורן לבב, יוסי קוטין, שרון רוזנצוויג

שַׁעֲשׁוּעוֹן

את הפתרונים (בלבד) יש לשלוח לשעשועון "ידיעות אחרונות לילדים" ת.ד. 1431 ת"א, 61091

ספרים!! ספרים!!

איזו מערמות הספרים תגיע אל הקורא?

מה כותבים הציורים?

ח
א
מ
לא אדע
מ
או
ס=ש
ה=א

בין הפותרים יוגרל ספר מספרית "ידיעות אחרונות".

ידיעות אחרונות לילדים

פרופיל השבוע / אבינעם פורת

אלון נתן. רק בן 20 וכבר מצפה לשנה החמישית שלו בבוגרים של מכבי ת"א ● העונה האחרונה, המוצלחת ביותר שלו עד כה, לא משכיחה ממנו את הקשיים במהלכה, את ה"קצרים בתיקשורת" עם המאמן שמעון שנהר ● לקראת תום העונה, כבר רשם הופעה מוצלחת בנבחרת. במחצית הראשונה של העונה עדיין היה שחקן־ספסל במכבי והצהיר על רצונו לעזוב ● היום הוא יכול להרשות לעצמו להודות, שלא היתה לו כוונה רצינית לעשות זאת

נעול על מכבי

אלון נתן עולה לכתה ה' בליגה הלאומית – והוא בן 20 בלבד. בספטמבר יתחיל בשנה החמישית שלו בבוגרים. כמעט ותיק. כבר ישנן יותר דרישות ממי שנחשב בצעדיו הראשונים – כ"הבטחה". ארבע שנים וחצי, אולי קצת יותר מדי, לקח לו עד שתפס מקום טוב וקבוע בהרכב הראשון.

מה הכי מרגיז אותו? לשמוע שהוא עדיין לא עמד בתנאי האשראי העצום שניתן לו. כשהיה בן 16 וארבעה חודשים, כבר הורכב לעיני 20 אלף צופים בבלומפילד, בדרבי התל־אביבי, וגם הבקיע. ארבע שנים אחר־כך, עוד נאבק עדיין על זכותו לשחק. הפיסגה המובטחת נראתה רחוקה, מהלך כמה שנים נוספות...

"פשוט, היה חוסר תקשורת ביני לשמעון שנהר בשנתיים שלו במכבי, או ליתר דיוק במשך שנה וחצי. זה לא אומר שלא קיימתי הבטחות", הוא מבקש להעמיד דברים על דיוקם.

מה קרה בינך לשמעון, מה עיכב את ההתקדמות שלך?

"שנהר לא אהב את צורת המשחק שלי בהתחלה. טען שאני לא משקיע מספיק ורצה שארד יותר להגנה, שאשמור שחקן. חשבתי שאני לא בנוי לכן, כי הכוח שלי הוא דווקא בקו הקידמי. זה היה הקצר. בחצי השני של העונה האחרונה, אחרי ששיפרתי את היכולת בנקודות האלה, כבר קיבלתי את הקביעות. היה לי קשה מאוד אצלו, אם־כי אני חייב לומר שתמיד הערכתי אותו".

אמרת: חוסר תקשורת ביניכם. במה זה התבטא?

"לא רק במשחק, אלא גם מחוצה לו. הגענו למצב שבקושי היינו אומרים שלום אחד לשני. בכלל, כל הסיפור שלי עם שנהר התחיל ברגל שמאל: הוא העיף אותי כבר מהאימון הראשון שלו, לאחר שהגעתי באיחור של חמש דקות, עם הספרים מבחינות הבגרות. יכול להיות שאני טועה, יכול להיות שלא, אבל קיבלתי הרגשה שהוא הגיע למכבי עם דיעה קדומה נגדי".

היתה תקופה שהודעת על רצונך לעזוב את מכבי בגלל שלא נכלל בהרכב.

"נכון, זה היה לפני שנה וחצי. הייתי מאוד מאוכזב ואמרתי מה שאמרתי. אבל זה לא היה כל־כך משמעותי. פשוט, אני כל־כך נעול על מכבי, שבשום מקרה לא היתה לי כוונה רצינית לעזוב"...

המחזור הרביעי בליגה הלאומית בעונה שעברה. מכבי ת"א אירחה את הפועל כפר־סבא. פיגרה 2:0. בהפסקה שלף שנהר את הג'וקר שלו: המחליף אלון נתן. בתום 45 הדקות, הוזמן המחליף, אלון נתן, לסגל הנבחרת הלאומית. בקבוצה שלו לא היה לו מקום בין ה־11, אך לנבחרת הוזמן וגם שיחק בשורותיה, די בהצלחה, מול בראזיל.

איך קיבלת את העובדה שהוזמנת לנבחרת, כאשר בקבוצה היית מחליף?

"לא כל־כך הופתעתי, משום שאף־פעם לא חשבתי כשחקן־ספסל. זה האופי שלי. ידעתי, שפשוט ישנם חילוקי־דעות עם המאמן, כאשר אני חשבתי שאני צריך לשחק 70 אחוז בהתקפה ורק 30 בהגנה – ולא להיפך. כמובן שהבחירה של מיכיץ' חיזקה אותי מאוד".

שוחחת עם שנהר כדי לשמוע את הסיבות לאי־ההרכבה שלך?

"השתדלתי שלא לשוחח יותר מדי, כי יש לי כבוד עצמי. בכל מקרה, התשובה שלו היתה בדרך־כלל קצרה: אתה לא יכול לשחק בהרכב. זהו. נמצאתי בלחץ, כי ידעתי שבכל משחק אני צריך להיות טוב ולהביא קבלות, כדי שאקבל עוד הזדמנות במשחק הבא. עד שהקרח נשבר".

הוא נשבר לאחר משחק חורפי מול בית"ר ת"א, 1:3, באיצטדיון וינטר. נתן, שוב כמחליף, הסגין יכולת יוצאת מהכלל. הבקיע, בישל, השביע גם את רצונו של שנהר. סוף־סוף זכה לקביעות המיוחלת וכפי ששנהר יאמר (ראה מסגרת) לא הורחק עוד מההרכב גם בימים יותר חלשים שלו.

כיצד אתה מסכם את השנתיים שלך עם שנהר?

"שנה וחצי היתה מבוזבזת על חוסר הבנה, וחבל. חצי־השנה האחרונה כבר היתה טובה. אם שנהר היה נשאר, כבר לא היתה לי אתו בעיה".

■■■

חביבם של רבים מאוהדי מכבי ת"א, נוכח סיגנונו האטרקטיבי. "גולד" עם הכדור ברגל. זוכר עצמו מכדרר בשכונת נורדיה מגיל אפס, לפני שידע לספור את השערים שהבקיע במשחקים בין־העמודים, מול ותיקים ממנו. אלון קפלן, היום חוזר בתשובה, שלח אותו למכבי ת"א כשהיה בן שבע וחצי.

המאמן, יצחק לבני, לא התלהב לקלוט אותו בין בני התשע. אי־אפשר היה להסדיר לו כרטיס־שחקן. בהמשך, בהשפעתו של עסקן שראה אותו, הצטרף לקבוצה ושיחק. "אם גובה ממוצע של ילד בגיל הזה הוא 1.35 מ', הרי שאני הייתי משהו בסביבות 1.30 מ', גובה־דשא ממש", נזכר אלוני.

על־פי עדותו של אלוני אמר עליו לאחר מעשה המאמן לבני: "הוא אחד היחידים שהביא את הכדורגל שלו למכבי – ולא למד אותו שם". אלוני הגיע לאימונים במגרש המכביה על אופניים ולעתים על סקייטבורד...

במשך השנים, עברה השמועה מפה־לאוזן על הכשרון הגדול הצומח במחלקת הנוער. אלון נתן, שבינתיים עבר להתגורר עם משפחתו בשיכון ל', הורץ באימוני הבוגרים ע"י דוד שוייצר, כשהיה בן 15.

כחלוף שנה, הזניקו יצחק שניאור לליגה הלאומית, תחילה כמחליף מול הפועל לוד ואחר־כך בהרכב הפותח, בדרבי נגד הפועל. הבקיע בנגיחה, והוא זוכר את הדקה: "17". איך אפשר לשכוח. שוייצר ושניאור, גם הם משיכון ל'. "לא קשרי שכנות הביאו אותי לקבוצה הראשונה", אומר אלון.

היום, כמה שנים אחרי, הוא מסכם את ההרצה הראשונה: "אני חושב שהיתה טעות להר־ מדברים שאתה רך ועדיין, אבל אני לא יכולתי להזיז אותך"... כבר לא מה שהיה.

בימים הקשים שלו, הוא טוען, לא זכה לגיבוי מספיק מחבריו. רצה שינסו בדרך כלשהי לשכנע את המאמן בכישוריו. בעצמו אינו יודע מה היו צריכים לעשות. הוא, בכל מקרה, המתין לפעולה לטובתו. כשלא נקטו צעד כלשהו, התאכזב.

על אבי כהן, שהתריס נגדו "אתה מפונק", הוא דווקא אינו כועס. "אבי לפחות דיבר דוגרי ואמר את מה שחשב".

עובר נושא: "שמתם לב שהבקעתי עשרה שערים בעשרים מחזורים, ואני עוד קשר? אפשר לומר שהיתה לי עונה לא רעה לגמרי". לשאלה מדוע הירידות (או ההעלמויות) התכופות מדי שלו, לאחר ההבקעות, הוא משיב: "אי־אפשר לצפות משום שחקן שיהיה 90 דקות בכל המגרש. חוץ־מזה, למדתי לעשות עבודה חשובה אבל לא מורגשת לקהל, בהגנה. הרי פריצה טובה אחת מרשימה יותר מ־15 פעולות טו־

כיב אותי מוקדם כל־כך. לא בגלל הכישורים האתלטיים, אלא בגלל המנטליות של בן 16 ו־17. בגיל כזה אסור היה לצפות ממני לתוצאות מיידיות. יכול להיות שחשבו על הטווח הארוך. אם כך, הטעות קטנה יותר".

■■■

חוזרים לעונה הזו. צמח והתחשל. לא עוד "ציפלון". אלא גובה 1.80 מ', 72 ק"ג משקל. גבר־גבר. נזכר: "משה סיני אמר לי: כולם חושבים שאתה שברירי, ובסוף באת ופירקת אותי במשחק. אלי אוחנה אמר:

בות בהגנה".

אלוני על העונה הבאה:

גיורא שפיגל, הבוס החדש: "אני מאמין שאוכל לבוא אצלו לידי ביטוי, מפני שהוא היה שחקן התקפי".

מכבי ת"א: "כמו שאני הגעתי סוף־סוף למשהו, כך מכבי הגיע לתואר. וזה סימן לבאות. סימן ליתר בגרות. מתחילה תקופה טובה, אני יודע מה שאני אומר".

הנבחרת הלאומית: "אשקר אם אגיד שמקום בסגל למסע לאוקיאניה יספק אותי מראש. כל כדורגלן צריך לחלום. על מקום בין ה־11 הראשונים. אפילו שיש לנבחרת שחקני־קשר מצויינים. מלחמה, בכל מקרה, על מקום בהרכב הראשון, היא דבר שכל כדורגלן חייב לעשות".

אלון נתן, חייל, פקיד בבסיס מזון, שלוש בחינות חסרות לבגרות שלו, כשרון שהתחיל להבשיל, אהבת הקהל של מכבי. מספר איך זה לוותר על פרטיות: "אני דווקא לא לוקח את זה קשה, להיפך, בכיף. לא מפריע לי שעוצרים אותי ברחוב, ששולחים מכתבים [illegible] לפנים. שביציע שרים וקוראים בשמי. לא מפריע".

האוחד של האוהדים.

שנהר: "אולי בנבחרת הוא מתבטא טוב יותר"

[illegible]

N.B.A / מנחם לס, ניו־יורק

משחקי הפליי־אוף הסתיימו וירד המסך על העונה הטובה ביותר, של הליגה הטובה מכולן – עכשיו יש תחושה של ריקנות ● מה עוד נותר לעשות, חוץ מלהעלות זכרונות ולסכם? ● קארים – שווה את משקלו בזהב; בירד – כנראה שיש סטאנדרט מיוחד בשבילו; ריילי – כבש מקום בשורה הראשונה של המאמנים; סלטיקס – המחמאות לא פותרות את הבעיות הקשות שלהם. והלייקרס? הלייקרס הם האלופים. נקודה

N.B.END

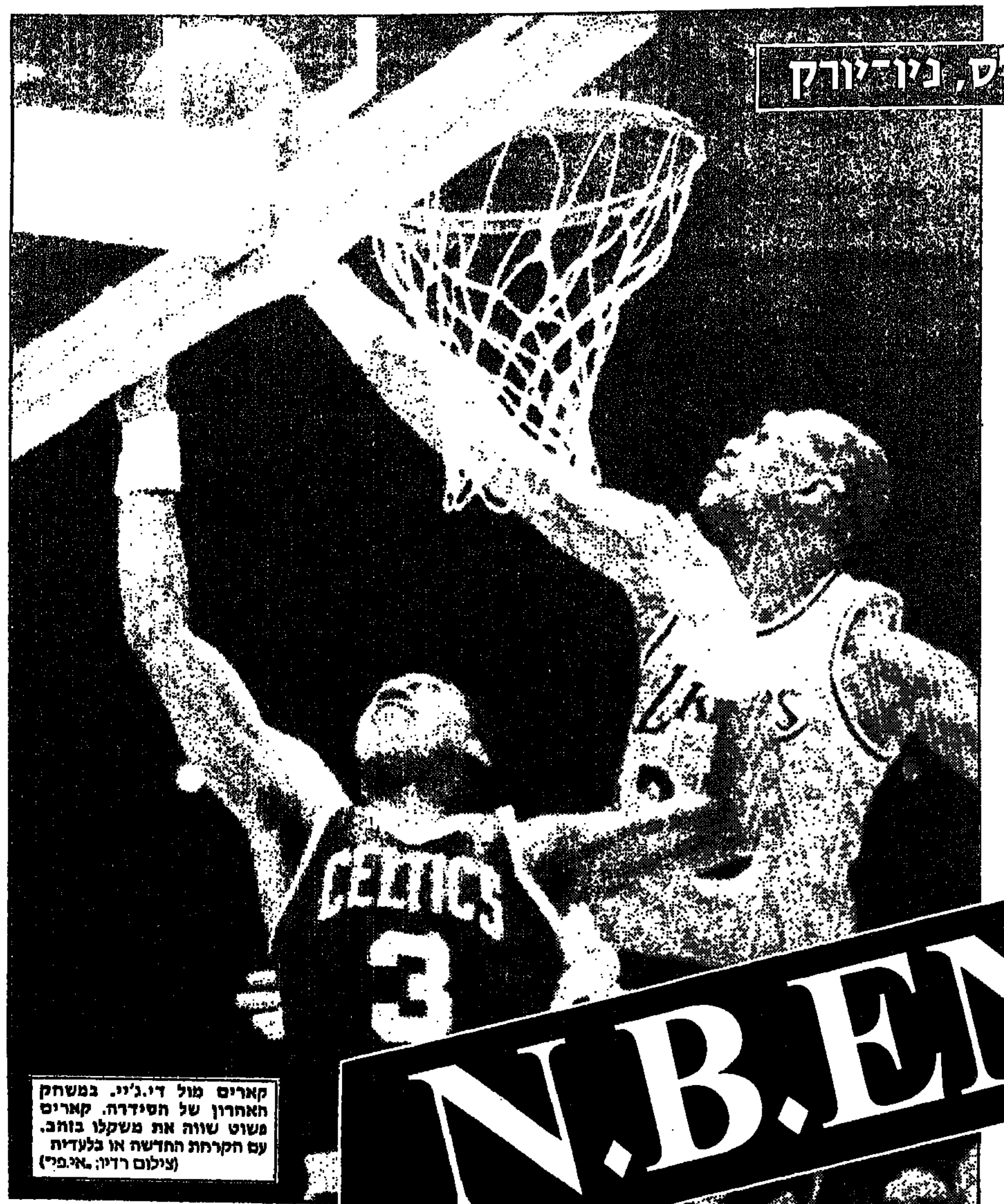

קארים מול די.ג'יי. במשחק האחרון של הסידרה. קארים פשוט שווה את משקלו בזהב. עם הקרחת החדשה או בלעדיה (צילום רדיו: "אי.פי")

מה שצריך היה לקרות – קרה. הקבוצה הטובה ביותר בכדורסל עשתה מה שציפו ממנה, אם כי הסלטיקס נתנה לה כמה כאבי־בטן רציניים. אילולא הג'וניור־הוק של מג'יק ובלי איבוד הכדור של מקהייל, הייתם קוראים היום על המשחק השביעי בסידרה, במקום את סיכום הפליי־אוף.

עונת כדורסל נפלאה. ללא ספק הטובה בתולדות ה־N.B.A. למרות שבגמר שוב נפגשו שתי היריבות הגדולות, הרי הליגה הופכת בהתמדה לליגה שבה יש כ־10 מועמדות רציניות לתואר. גם שאר הקבוצות מתחזקות. הקהל הגיב במספרים, כשבמשך העונה, ובהמשך בפליי־אוף, נשברו כל שיאי הצופים. עתה, כשמשחקי הפליי־אוף נסתיימו, אני מרגיש לפתע מין ריקנות. משהו שהתחיל בראשית נובמבר והפך לחלק בלתי־נפרד מהחיים, לפתע נגמר.

אלה המחשבות המתרוצצות עתה במוחי, שלושה ימים אחרי הסל האחרון של עונת 1986/87:

קארים

הוא יכול להיות בן 21, 30 או 40. הסיפור עם קארים אינו משתנה. כוח בלתי ניתן לעצירה, סנטר השווה את משקלו בזהב. במשחק האחרון קלע 32 נקודות ב־29 דקות משחק בלבד. אומנם הוא ישב על הספסל ברוב הרבע השלישי, שבו חזיתם בישראל, אך בחצי הראשון הוא־הוא שהחזיק את הלייקרס במשחק. כשמג'יק והשאר שיחקו כאילו מעולם לא קנו את בוסטון, היתה זו המלחמה האדירה של קארים, שמנעה מהסלטיקס לברוח ב־15 הפרש.

הלייקרס הולידו את קארים מחדש עם רכישתו של מייקל תומפסון, אחת הרכישות המוצלחות של העונה, אם לא הטובה שבהן. עם תומפסון, המספק לענק העגוז את דקות המנוחה הדרושות לו, קארים יכול לשחק גם עד גיל 50. ועם קארים, כל קבוצה היא מועמדת אוטומטית לתואר.

בירד

האמת חייבת להאמר: "הציפור האמיצה הטילה ביצה". אולי אייזיה תומאס צדק אחרי הכל: אולי ישנם בליגה שני סטאנדרטים למדידה, אחד לכל הליגה והשני ללארי בירד? כשוורתי וביירון סקוט הוציאו כילדים ב"גארדן", כולנו עלינו עליהם. אמרנו שאין להם לב ושהם יכולים לשחק רק בהוליווד. על בירד כמעט שלא מדברים. כשלו יש משחק רע – והוא היה קטסטרופה במשחק האחרון – מבטלים זאת כמקרה־ביש. אך המספרים אינם משקרים: בארבעת המשחקים האחרונים הוא קלע רק 38.9 אחוז.

כמובן שבירד הוא אחד הטובים אי־פעם. אני מאמין, שהעייפות לבסוף חיסלה אותו. כמה לחץ יכול אדם לשאת, כשבחלקים גדולים משך העונה הוא נושא קבוצה פגועה על גבו? כמה 43 דקות למשחק יכול אדם לשחק ברציפות?

אך זה לא אומר שהביקורת צריכה לעבור על בירד כאילו מאומה לא קרה. במשחק האחרון אפילו ה־MONEY-PLAYER הזה הראה שגם הוא יכול להעלם במשחק החשוב ביותר. מה שבירד הראה הוא כולו, שאפילו הוא בשר ודם. הוא יודע שמשחק רגיל שלו היה גורם למשחק שביעי.

ריילי

הדבר האחרון שפאט ריילי רוצה הוא שיגידו שהלייקרס, מודל 1987, היא קבוצה שנבראה בצלמו. בקבוצה שיש לה את מג'יק וקארים קשה למאמן להתבלט. ובכל זאת, ריילי כבש סוף־סוף מקום בין מאמני הליגה המעולים. לא רק שיש לו את אחוז ההצלחה הטוב בליגה, הוא גם מוביל באליפויות ונצחונות פליי־אוף. הוא גרם שינוי קיצוני במשחק של מג'יק, בהכריחו אותו לקלוע יותר נקודות ובכך נתינת האור הירוק לזריקות מרחוק. הוא גם היה הקובע העיקרי ברכישתו של תומפסון. איך אמר בירד בסוף המשחק? "לסאן־אנטוניו מגיעה חצי ממדליית האליפות. הוא־הוא שהכניס לנו את זה". ריילי אמר השבוע: "אני יודע שהסלטיקס היו האחרונים שניצחו בגב־אל־גב (פעמיים ברציפות) ב־1969. אנחנו נעשה זאת בשנה הבאה. אני מבטיח זאת".

הסלטיקס

ומה עם הסלטיקס? ראשית, מותר להם לחייך, אפילו אחרי ההפסד המר. מותר להם לחייך, כי מה שעבר עליהם השנה היה רחוק מהומור במרחק השמש מהירח. את הסיפור יודעים כולכם: מוות (לני ביאס), פציעות לשחקני־מפתח. עם קבוצה מלאה טלאים הם הסתכלו למוות ישר בעיניים שלוש פעמים רצופות משך הפליי־אוף – כולל משחק שביעי דרמאטי נגד מילווקי ודטרויט – והם נשארו בחיים. לא רק שנשארו בחיים, הם כמעט וגרמו סנסאציה ללא תקדים נגד הלייקרס. "המשחק הרביעי. שם הפסדנו את הפליי־אוף" – אמר איינג' – "אצטרך לחיות עם מחשבה זאת כל ימי חיי".

אך למרות שבחדר־ההלבשה של הסלטיקס המשפט הנאמר ביותר היה "בשנה הבאה, באותו מקום, אך מנצחת אחרת" – הסלטיקס עומדים בפני שוקת שבורה ובפני החלטות קשות. מלים בלבד לא יהפכו את הקבוצה המבוגרת בליגה לצעירה יותר. הן גם לא יביאו דקות־מנוחה (ללא נזק לקבוצה) ללארי בירד. שחקנים חדשים יעשו זאת.

אך הצרה של הסלטיקס היא תקרת־השכר הגבוה שלהם, שאינה מאפשרת קניית שחקנים ללא ויתור על הקיים. אם הסלטיקס לא תחליט על אוברול של החמישייה הפותחת, סיכוייה להביא שחקנים בעלי יכולת מה־FREE-AGENT קלושים ביותר. סקוט וודמן עם ה־750 אלף דולר שלו הוא, למעשה, היחיד שעליו יוכלו לוותר כדי למצוא מקום למלאי־מקום צעירים וחוסים.

הרגל של מקהייל, וכיצד תתרפא, היא שאלה נוספת. גם ביל וולטון הוא בר־החלפה, אך משכורתו היא רק 450 אלף דולר ולפי חוקי הליגה, התחליף שימצאו יכול להשתכר רק מחצית משכר זה. זה מביא את הסלטיקס לשוק שחקנים ברמה של לי ג'ונסון, והשאלה היא האם זה יספיק.

טלוויזיה

נהדר, זו המלה היחידה המתאימה לתאור כיסוי המשחקים בטלוויזיה. חזיתי בכל המשחקים במערב בטלוויזיה, ונהניתי הנאה מלאה, למרות שאני לא מהחסידים הגדולים של כדורסל באמצע יוני. זוהי גם הדעה של מיליוני אמריקנים, ששברו את כל שיאי הצפיה, מלבד במשחק האחרון, עם פאשלת השידור בצהריים.

עם זאת, לידיעתכם: אחוז הצפייה בטלוויזיה היה קטן כאן אפילו מבישראל: דירוג נילסן (לפיו מודדים את אחוזי הצפייה בתוכניות השונות) הודיע שמלבד במשחק האחרון, הדירוג היה 15.6, כ־1.1 מעל הפליי־אוף של השנה שעברה. כל נקודת נילסן שווה 874 אלף בתים הצופים בשידור. אם ניקח ממוצע של 2.5 אנשים למקלט, נקבל כ־34 מיליון צופי טלוויזיה. זהו בערך 13 אחוז מהאוכלוסיה. מעניין כמה חזו בשידורים בישראל. אך כאן מספרים אלה עושים מהכדורסל סוף סוף "ליגה עליונה", בשורה אחת עם שאר ענפי הספורט המקצועניים.

לא רק המספרים דיברו. אני בטוח ששמעתם ונהניתם מההסברים המקצועיים של טום היינסון, שחקן הסלטיקס לשעבר ואחר־כך מאמנה. הוא מעורב במשחק ריגשית ונפשית, ועל אף קולו הצורם לעתים ושפתו שלא היתה מספקת כדי ללמד אנגלית באוקספורד, הוא מוצא דרך לאזן את הסבריו בין עכברי־הכדורסל לבין הצופים הפחות מבינים. והעיקר – הוא יודע מתי לשתוק ולתת לתמונה להראות את הדרמה. לצידו עבד אחד השדרים הטובים, דיק סטוקטון. משחק הלייקרס כה מהיר, שלסטוקטון מגיעה מדליית־זהב על תאורו השוטף וחוש ההומור שלו.

החמישיה: מג'יק, דאנטלי, וורתי, מקהייל וקארים

[illegible]

מי מפחד מנימוסים?
מאת אבא איתמר

אופס... תקלה!

ארוחה מיוחדת – מפה לבנה פרושה על השולחן, מפיות מקופלות יפה, כלים מיוחדים, יין, פרחים, נרות דולקים. האוירה חגיגית ופתאום – אופס... מישהו הפך את

כוסית היין האדום שלו, המפה הלבנה מוכתמת. נגמרה החגיגה? לא בהכרח. זה באמת תלוי בתגובה של עקרת הבית.

אפשר „להרוג" את האוירה בצעקות של „תמיד זה קורה ודוקא לך, גולם שכמוך" (זה במקרה שאחד מבני המשפחה הוא האשם). אבל שימו לב, אם אורח שפך יין, אז מחייכת עקרת־הבית בחביבות ואומרת: „אין דבר, זה רק יין וזו רק מפה, ויש תכשירים שמורידים כתמים", היא מביאה מפית קטנה, סופגת את הרטיבות, פורשת עוד מפית נקיה, והחגיגה נמשכת. אז אולי כדאי להתחיל להתיחס אל כולם ביחס שווה?

ואם נופל איזה מזלג או סכין על הרצפה – מתכופפים, מרימים, מניחים בצד, ולא אומרים דבר. או שיש מזלג נוסף על השולחן, או שצריך לקום ולקחת אחר. העיקר לא להפריע למהלך הארוחה.

בתיאבון!

עכביש
מאת עלינא ארשטין

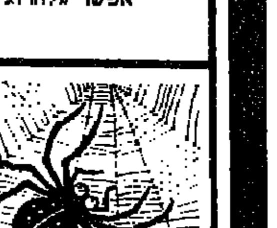

מה קורה
בתוך קורי־העכביש?
ערפל וצל
ולקוי חמה –
ועכביש
פוסע
בתוך הדממה.

בעקבות העקבות
מאת גדי טאוב

פרשת הרצח בקמפוס

בשעה שש בבוקר, מצאו עצמם המפקח קידר ועוזרו, סמל המשטרה ברזילי, באזור המעבדות של האוניברסיטה, בביתן מספר חמש. השחר כבר האיר, אך הפנסים שהיו קבועים לאורך שביל הבטון שקישר את ששה ביתני המעבדות, דלקו עדיין. האויר הקר ורעננות סוכריית המנטה, עזרו למפקח לגבור על עייפותו עת ראה, מבעד לפתח הדלת של הביתן בו עמד, זוג נעליים שחורות. בעל הנעליים היה מוטל על בטנו, על הבטון הקר, מת לחלוטין וידיו שלוחות לצדדים. האקדח שאחז בשמאלו, נגע קלות בענף השיח שפרח על אדן החלון היחידי שבחדר. בצדו הימני הכתים דם רב את המעיל הכחול והארוך שלבש; דם שניגר מפצע, תוצאה של קליע־אקדח בינוני. במרחק ארבעה ביתנים משם, אסף אמבולנס גופת אשה צעירה לבושה חלוק־מעבדה, אותה סיימו השוטרים לבדוק ולצלם. המפקח התיישב על שולחן המעבדה וביקש מן הכימאי בחלוק הלבן לחזור על סיפורו. האיש נאנח בליאות וחזר על הדברים כאילו־כבר בנדיון בולטו:

„נשארתי הלילה במעבדה, עד שעה מאוחרת. בשלוש כבו לפתע האורות. לוח החשמל הראשי נמצא על קיר הבנין הזה ומותקן בו מפסק אוטומטי, המפסיק את החשמל לכל הביתנים במקרה של קצר. וככן, יצאתי כדי להחזיר אותו למצב רגיל..."

„בהנחה שהמכשיר שגרם את הקצר, נותק". התערב קידר.

„ודאי", השיב האיש, „הרמתי את המפסק והחשמל אכן חזר לתקנו. מיד אחר כך שמעתי ירייה. הסתכלתי בכוון ממנו באה האש וראיתי את הבחורה המסכנה שרועה בפתח ביתן מספר אחד ולידה אדם שבידו אקדח. לאחר הירייה החל האיש לרוץ לכוון השער שליד ביתן שבע. מהרתי לכאן וכיביתי את האור. הוצאתי את האקדח שלי מן המגירה והמתנתי. שמעתי את צעדיו מתקרבים בריצה".

הוא עצר מסיפורו ובחן את שומעיו: „עברו עוד כמה שניות, ומיד אחרי שראיתי את דמותו המטושטשת בחלון, לחצתי על ההדק. למזלי פגעתי בול ולא התפתח קרב יריות".

„קליעה יפה, אני מוכרח להודות". אמר המפקח.

„תמיד הייתי טוב בזה", אמר הכימאי שנראה מרוצה מעצמו.

„אבל לא בסיפור. זה שלך מצוץ מן האצבע", פסק קידר, „אתה עצור".

החידה ופתרונה ישודרו בקול־ישראל, רשת א', ביום חמישי כ"ח סיון תשמ"ז (25.6.87), במסגרת התכנית „בראש צעיר", המוגשת משעה 14.00.

טעם השירים

הטבע בפריחתו

זמן הפריחה
הוא הזמן היפה בתבל.
הכל כאן פורח ומלבלב:
התאנה, התמר והפיקוס,
ההרדוף, הביגוניה והאיקליפטוס.
ריח ניחוח, ריח מקסים.
כל נצן ופרח עולים, פורחים
הנבטים זה עתה עלו ובקעו.
בגליל, בעמק וגם כאן בכפרים,
הכל מלבלב, בכל פנה ומקום.
גם במישור החוף הרחוק,
הכל סגולי ועל הכל שולט הירק.

יעל פרין, כתה ו', בית־שאן

יש שאלות? יש תשובות!

מדוע יש לויתנים רק באוקינוסים?
רבקה גליק, תל־אביב

הלויתנים הגדולים חיים באוקינוסים, מפני שמזונם מצוי בשפע בימים הפתוחים. הם נודדים בעקבות מזונם, שהוא בעקר להקות ענק של סרטנים זעירים. עם זאת, לויתנים רבים חיים אף בימות ובימים סגורים. לויתנים אלה קטנים יותר מלויתני הענק. כן נמצא ליד חופי ארצנו – ממערב, בים התיכון, ומדרום, בים סוף – נציגים של קבוצת לויתנים זאת.

הלויתנים הגדולים נמנים בדרך כלל עם קבוצת לויתנים המסננים בעלי־חיים קטנים מן המים. בעל־החיים הגדול בעולם הוא הלויתן הכחול הענק. הוא נזון מסרטנים שגדלם אינו עולה על שני סנטימטרים. הלויתנים הקטנים יותר, לויתני שנים, טורפים דגים, דיונונים ויונקים ימיים. בין הלויתנים מקבלים חיי צותא בלהקה, כולל עזרה הדדית, כמו למשל בעת ההמלטה כשעוזרים לולד לעלות אל פני המים ולנשם. מכאן הספור על עזרת דולפינים לאנשים טובעים.

עם כל זאת יש משפחה קטנה של לויתני שנים נהרתניים, החיים במים מתוקים ולא בימים עם מים מלוחים. אלה הם לויתנים קטנים יחסית (עד שלשה מטרים ארכם), החיים במים רדודים ונזונים מדגים וסרטנים, ואפשר למצא אותם באמריקה הדרומית ובאסיה. המפרסם שבהם הוא נהרתן הגנגס, החי במימי נהר הגנגס (ועוד נהרות) אשר בהדו.

פצוחים
מאת מתתיהו ואבירם עופר

חידה מספר 39

החידה הבאה פורסמה בהרבה מקורות עבריים, הן בעברית („אחורה־נא", „עתונגר"), אבל למיטב ידיעתי, לא פורסמה מעולם בפרסום לועזי.

מורה אחד הלך לטייל עם 18 תלמידים. בדרך סרו למסעדה וישבו שם ליד שולחן בצורה המתוארת בציור, כשהמורה יושב יחידי בראש השולחן:

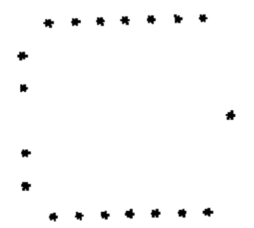

כשגמרו לאכול, הציע תלמיד אחד כי אחד מהם ישלם בעד כל הארוחה שאכלו, וכדי לדעת מי יהיה המשלם, הציע להפיל גורל בזה: יתחילו לספור את היושבים מאחד עד שבעה, וכל שביעי יצא ולא ישלם, ומי שישאר אחרון הוא שישלם. כולם הסכימו, התלמיד התחיל לספור מעצמו, ויצא כך שהמורה שילם.
באיזה מקום ישב התלמיד המציע?

*

פתרון חידה מספר 36

שלב א: מחליפים את המספרים בקצות האלכסון:
927
456
381
שלב ב: מסובבים צער אחד בניגוד למהלך השעון:
276
951
438
שיטה זו טובה לכל תשעה מספרים עוקבים.

★ ★ ★

את הפתרונים אנא שלחו לפי הכתובת:
שעשועון „ידיעות אחרונות לילדים", ת.ד. 1431 תל־אביב, 61091.
בין הפותרים יוגרל רדיו טרנזיסטור.

אדם־חזה על חוף כנרת
מאת עדולה

היה כבר ט"ו בשבט, עבר.
ורק אתמול היה פורים.
אפר הים, אפר ההר
והשמים... אפרים.

מעל ענף של שקדיה,
שר מאשר אדם־חזה:
"אביב כזה עוד לא היה!
הביטו, איזה מחזה!

'הר־הכפה כמו חלמון
(מרב צהב של חרציות)
וקול המים, קול המון –
עולה מכל הנאדיות

ג'סלע־הגמלים' ההוא
שנעלמו לו כל המים
ושנשאר על חוף יבש –
עכשו הוא אי, יש מים, ישו!

וגשם דק יורד רכות
על הגבעות הירקות;
על כלנית קמולת גביע
ומרגנית שרק הגיעה

על חרדל־בר ולשון־הפר
ועל פשתה תמה, ורדה
ועל 'מקור־החסידה'
המלמל: תודה... תודה..."

ילד זהיר
מאת שרה שלום

לא יפה שקוראים לי
"פחדן"
ולא מפסיקים להעיר,
כי אני לא באמת פחדן,
אני רק ילד זהיר.

כלבלב יקר
מאת עדינה בר־אל

"שמע," פנה אלי שכני יום אחד. "יש לי רעיון נהדר בשבילך!"
"רעיונות טובים אני תמיד אוהב," עניתי לו. "נשמע זה יפה."
"אתה רוצה להרויח קצת כסף?" שאל. חיכתי. מי לא ירצה להרויח כסף?
"אז יש לי הצעה. אתה מכיר את השכנה ממול, הגברת כהן?"
"בטח, מי לא מכיר אותה."
"ובכן, היא רוצה לצאת לחפשה. אבל יש לה בעיה – הכלבלב שלה, פודל קטן, חמוד ומפנק, והיא מוכנה לשלם סכום יפה למי שיקח על עצמו את הטפול בכלבלב."
"אין בעיות," אמרתי לשכני, "עוד היום אלך אליה. אגב, למה אתה לא מקבל על עצמך את ההצעה הזו?"
"א..." גמגם חברי, "אני עשיתי את זה בחפשה הקודמת שלה." קצת התפלאתי שהוא מסרב לותר על הכנסה כה נכבדה תמורת עבודה כה מעטה, אך לא התפניתי לחשב על הנושא.

עוד באותו יום הגעתי אל הגברת כהן. היא שבה והבטיחה לי שכר נדיב עם שובה מהחפשה, נתנה לי הוראות טפול ואת הכלבלב עצמו ונפרדה ממני:
"אני נוסעת מחר," אמרה, "אבל קח אותו כבר היום, כדי שלא יהיה עצוב כשאסע." ירדתי לי במדרגות כשהכלבלב בזרועותי, והנה – נשיכה עזה בזרועי! כמה קטן הפודל הזה, וכמה השנים שלו חדות! "לא נורא," נחמתי את עצמי. "זה בטח מפני שהוא לא מכיר אותי."

הבאתי את הכלבלב הביתה והנחתי אותו על הרצפה, ומיד הוא החל לנבח עלי בכעס נורא. "הוא עוד יכיר אותי ויחבב אותי," נחמתי את עצמי. אבל הכלב, אפלו שהפסיק לנבח, לא הראה שום אותות של חבה, להפך: עכשו הוציא את זעמו על שלחן הכתיבה שלי. לאחר שכרסם את רגלי השלחן וגרד מעליהן את הצבע, עלה על השלחן, רמס ופזר את כל מחברותי ואת כלי הכתיבה שהיו שם, ושבר אפלו את המנורה שרותי הביאה לי מאיטליה.
"הוא רוצה כנראה לצאת החוצה," אמרתי לעצמי, "לכן הוא משתולל."

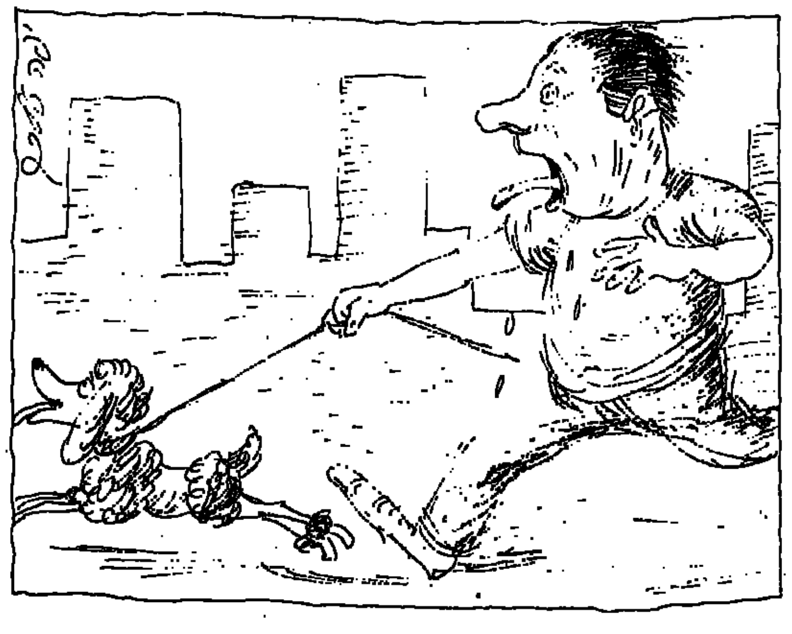

חברתי רצועה לקולר שעל צוארו וירדנו במדרגות. בחוץ, על המדרכה, פתח הכלב בריצה מטרפת ואני אחריו. סרחתי? נתקלתי בעץ וקבלתי חבטה בעין; אך מן הרצועה לא הרפיתי, כי הכלב באחריותי. אחר־כך הוא עצר ליד מכונית מפארת, שחלונותיה פתוחים, והופ... קפץ פנימה ורגליו הותירו סימנים חומים על הרפוד.
"הי, אתה!" זעקה הנהגת שהגיעה לפתע, "סלק מיד עם הכלב המלכלך שלך! תראה מה הוא עשה למכונית שלי!" לקחתי את הפודל על הידים וברחתי משם כל עוד רוחי בי.

לבסוף, וזה היה השיא, הצליח הפודל להשתחרר מאחיזתי וברח עם הקולר ועם הרצועה הנגררת אחריו.

פניתי לכאן ולכאן ולא ראיתי אותו. התכסיתי זעה ורעדתי מרב חרדה. מה אעשה? איפה אמצא אותו? והרי הוא יקר לגברתו כמעט כמו ילדו. חפשתי אותו אולי שעה. התכופפתי ובדקתי מתחת לכל המכוניות החונות, הצצתי מאחורי כל העצים בסביבה, נכנסתי לכל החנויות ושאלתי אם ראו כלב. ואז נגש אלי ילד ושאל: "אתה מחפש כלבו?" "כן," עניתי בתקוה. "הוא אצלנו בבית, קפץ ונכנס דרך חלון פתוח. אבל אמא שלי אמרה, שקודם תשלם את הנזק של ערמת הצלחות שהוא שבר, ורק אחר כך תקבל אותו."

שלמתי עבור הצלחות ולקחתי את הפודל בזרועותי. קבלתי עוד נשיכה, אבל כבר לא התרגשתי מהענין. פניתי מיד לביתה של הגברת כהן. צלצולי העיר אותה משנתה. היא יצאה לקראתי בכתנת לילה ונדהמה כשהחזרתי לידיה את הכלב. "קחי אותו," אמרתי, "לא רוצה תשלום. שלום." וברחתי כל עוד רוחי בי.

ספרים שכדאי לקרוא
מאת בינה אופק

מספורי מר קשקש מאת: לאה גולדברג. צירים: שמואל כץ. הוצאת ספרית פועלים.

הוצאה חדשה של מר קשקש הידוע. שכדאי מאד להכיר אותו, כי ללאה גולדברג היה מה לספר לילדים. והיא ידעה לעשות זאת בחרוזים נהדרים ובאהבה:

"שימו עין, שימו עין ובעישה
הלהטים.
מי שלא ראה עדין, אל
יחמיץ את הפרטים"

הציורים של שמואל כץ פשוט נפלאים. ספר חובה.

אחורים של חמור מאת: גרדה כהן. איורים: טובית אלמליח. הוצאת ספרית פועלים.

ספורים מחיי הילדים בקבוץ, כתובים בשפה יפה וקולחת. הציורים חביבים, אבל מעטים. ויש לי שאלה: ספר כל כך נחמד, למה נתחם לו שם מכער כזה?

"אני אבריא אותך, נמרון", אמר הדבון. כתב וצייר: ינוש. הוצאת כורן. תרגמה: נירה רוסו.

הספר יפהפה. ציורים יוצאים מן הכלל. הספור גם הוא נחמד ובעצם נועד להסביר לילדים מה קורה כשצריך להגיע לבית החולים. העברית אינה נקיה. יש שגיאות ואי־הקפדה. חבל. בספר כל כך יפה כדאי היה להשקיע יותר מאמץ, כדי שיהיה משלם.

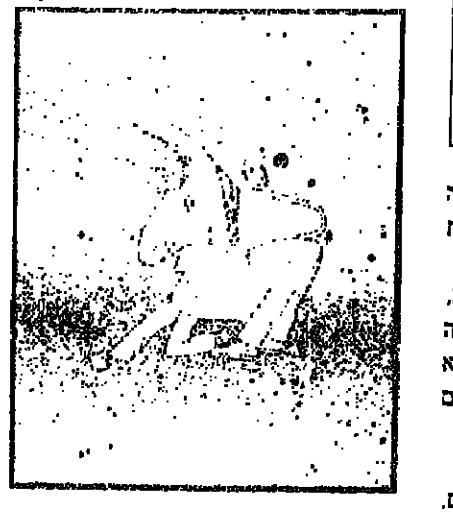

מתוך "אחורים של חמור".

שיר מיחד על היד
מאת לאה נאור

יש לי עשר אצבעות,
הן עושות פלאי פלאות:
אגדל בונה מגדל,
אצבע מצביעה,
האמה בונה חומה,
הקמיצה רק מציצה.
מה עושה הזרת?
אם רוצה – עוזרת.

גם בשמאל, גם בימין,
מה קורה? לא תאמין.

אגדל בונה מגדל, בונה
מגדל גבוה.
אצבע מצביעה עליו, גם
יכולה לנגע.
האמה בונה חומה מכל
מה שתמצא.
הקמיצה רק מציצה, כי
ככה היא רוצה.
מה עושה גברת זרת?
מה עושה הזרת?
היא עוברת וחוזרת,
לפעמים היא גם עוזרת.

משנים מעולם אחר
מאת יבשם עוזר

רדיו־טלסקופ

רדיו־טלסקופ הוא טלסקופ הסוקר את השמים באמצעות גלי רדיו. אור הכוכבים המגיע אלינו, מרכב למעשה מסוג מסים של גלים אלקטרו־מגנטיים. כאשר הגלים הללו מפענחים במח שלנו כ"אור", אנחנו אומרים שאנחנו "רואים" את הכוכב. כאשר גלי האור שהכוכב פולט אינם מגיעים אלינו, אנחנו לא מבחינים במציאותו של הכוכב.

כוכבים רבים מפיקים גלים אלקטרו־מגנטיים מסוגים רבים ושונים, נוסף לגלים שאנו מסגלים לראות בעינינו: גלים אולטרה־סגלים, גלי רנטגן וגלי רדיו. גם הם מגיעים לכדור־הארץ, אלא שאיננו מסגלים לקלט אותם בעינינו. כדי לקלט את הגלים הללו, אנחנו נעזרים במכשירים שונים. אחד המכשירים הללו הוא הרדיו־טלסקופ, הקולט את גלי הרדיו הקורנים מן הכוכבים, וכך היא מרכיב לעצמו תמונה של השמים ושל כוכבים מסימים, שבהם הוא מתמקד.

רדיו־טלסקופ מסגל להבחין בכוכבים מרחקים מאד מכדור־הארץ, שאיננו מסגלים לראותם אפלו באמצעות הטלסקופים ה"רגילים" הגדולים ביותר. במקום העדשות והמראות המרכיבות את הטלסקופ ה"רגיל", מרכב הרדיו־טלסקופ מאנטנות הנראות כקערות גדולות. מכיון שגלי הרדיו ארכים בהרבה מן הגלים של האור הנראה לעינינו, חיבים הרדיו־טלסקופים להיות גדולים בהרבה מן הטלסקופים ה"רגילים". לשם השואה: קטרו של הטלסקופ ה"רגיל" הגדול בעולם, זה הנצב בפסגת הר פלומר שבארצות־הברית, מגיע לחמשה מטרים, ואלו קטרו של הרדיו־טלסקופ הגדול בעולם, הנצב בפוארטו־ריקו, הוא שלש־מאות מטרים!